Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği
TÜSAD

Solunum Aktüel

Yıl: 11 Sayı: 32 www.solunum.org.tr

SOLUNUM 2022 bu yıl Kıbrıs'ta

TÜSAD 52 yaşında

Kıbrıs'ta öne çıkanlar

Pandemi döneminde dijital ortamlarda devam eden bilimsel aktivitelerimiz, yüz yüze buluşmalarla devam ediyor. TÜSAD ailesi olarak bir yandan en büyük bilimsel aktivitemiz olan kongremiz SOLUNUM 2022'ye hazırlanırken diğer yandan daha küçük çaplı bilimsel ortamlarda bir araya geldik.

TÜSAD'da dijital ortamlardan yüz yüze buluşmalara bilimsel aktiviteler sürüyor

Dr. Ülkü Yılmaz
TÜSAD Başkanı

En sonunda iki yılı aşkın zamandan beri devam eden pandemi sürecinin sonuna geldik.

Ezberlerin bozulduğu, iletişimin daha çok dijital ortamlardan gerçekleştiği süreç yavaş yavaş özlem gidereceğimiz, yüz yüze bilimsel paylaşımlar yapacağımız bilimsel paylaşımlara evrilmeye başladı. Bizler TÜSAD ailesi olarak bir yandan en büyük bilimsel aktivitemiz olan SOLUNUM 2022'ye hazırlanırken diğer yandan daha küçük çaplı bilimsel ortamlarda bir araya geldik.

Neler mi yaptık? Şöyle özetleyebilirim:

Bahar aylarının başında tüm içeriğini KOAH'a ayırdığımız "KOAH Akademi" toplantısını gerçekleştirdik. Tüm ayrıntıları ve tüm yönleri ile multidisipliner ortamda, KOAH konuştuğumuz bir bilim şöleni gerçekleştirdik.

Yine derneğimizin marka toplantılarından olan TÜSAD Akademi Kampını "Göğüs Hastalıklarında Yenilikler ve Güncel Yaklaşımlar" başlığı altında yüz yüze gerçekleştirmenin mutluluğunu yaşadık.

Siz bu satırları okurken daha çok yeni 5. kez düzenlenen ve iki yıldır online gerçekleşen İPForumu yüz yüze gerçekleştirmiş olacağız.

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği
TÜSAD

"Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği" adına

YAYIN
İmtiyaz Sahibi
Dr. Mecit Süerdem
Yazı İşleri Müdürü
Dr. Arzu Mirici
Editör
Mukadder Çalıkoğlu
Editör Yardımcıları
Berna Kömürcüoğlu
Ali Fidan
Yayın Koordinatörü
Hatice Yıldırım Somuncu

Yayın Sekreteri
Şima Kılıçarslan

Yönetim Merkezi
Sahrayıcedit Mh. Atatürk Cad.
Aslan Kaptan Çıkmazı Sk. No: 1
K: 3 D: 5 Kadıköy/İSTANBUL
Tel:(0216) 410 22 58 - 59
Faks: (0216) 410 22 60
solunum@solunum.org.tr
www.solunum.org.tr

YAPIM
DOMEDYA
İletişim ve Etkinlik Ajansı

Suadiye Mah. Ark 399
No 399/B 1 Kadıköy, İstanbul
Tel : 0216 970 21 29
Fax: 0850 220 04 51
domedya@domedya.com.tr

Editör:
Nilgün Karataş
Ezgi Aktaş

Grafik Tasarım:
Özlem Yavuz

Yayın Türü
Online olarak yayınlanmaktadır.
www.solunum.org.tr

Yerel süreli yayın
Solunum Aktüel yılda üç sayı olarak yayınlanır.

Gazetede yer alan yazılar izinsiz kullanılamaz. Yayınlanan röportaj veya köşe yazılarındaki görüşler ile ilgili sorumluluk tamamen röportaj veren kişilere ve yazarlara aittir.

ISSN: 1309-5285

Kapak yazısının devamı...

Ankara ve İzmir şubelerimizin yönetim kurulları görev sürelerini tamamladı, yeni yönetim kurullarımız geçen ay yapılan şube genel kurul seçimleri ile yerini yenilerine bıraktı. Son derece zor koşullarda görev sürelerini büyük bir performans göstererek tamamlayan değerli hocalarımıza, değerli başkanlar Prof. Deniz Köksal ve Doç. Dr. Hülya Doğan nezdinde bir kez de buradan şükran duygularımı iletmek istiyorum. Yeni seçilen Ankara Şube Yönetim Kurulumuza yönetim kurul başkanı Prof. Dr. Evrim Eylem Akpınar nezdinde, İzmir Yönetim Kurulumuza da Yönetim Kurulu Başkanımız Doç. Dr. Berna Eren Kömürcüoğlu nezdinde çok verimli bir dönem olacağı inancı ile başarı dileklerimi iletiyorum.

Yine bir Haziran ayında derneğimizin 52'nci yılını kutluyoruz. Geçtiğimiz yıl kutlarken bir MYK (Merkez Yürütme Kurulu) toplantımızın sonundan güzel mesajlar içeren bir kayıt ile sizlere ulaşmıştık:
https://www.youtube.com/watch?v=KS19tBqm8rU

"Önemli paydaşımız KOAH Hastaları Derneği ile KOAH'a dair farkındalığı artırmak amacıyla 'Sağlıklı Yaşam Yürüyüşü: Nefes Al Nefes Ol' projesini hayata geçirdik."

Geçtiğimiz dönemin önemli projelerinden bir tanesi de 'Sağlıklı Gelecek Yürüyüşü: Nefes Al Nefes Ol" projesiydi. Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği'nin önemli paydaşı olan KOAH Hastaları Derneği ile ortak planladığımız projemizde amacımız Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı'na (KOAH) dair farkındalığını artırmak, erken teşhisin önemini vurgulamaktı. Bu amaçla adımlarımızı KOAH Hastaları Derneği'ne yapılacak olan bağışa dönüştürüp, sanal ortamda 3 milyon 600 bin adım ile Türkiye'nin karasularını yürümeyi planladık.

Bu projeyi ülkemiz için çok anlamlı bir başlangıç tarihinin yıldönümü olan 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nda başlattık. İstedik ki, bu hastalık için farkındalık oluştururken, hastalık ile mücadelede yol alınsın aynı zamanda bu hastalığın tedavisinde önemli bir aşama olan egzersiz eğitiminin önemine de dikkat çekilsin. Kasım'da Dünya KOAH Günü'nde çıktılarını sizlerle paylaşacağımız projemize göstereceğiniz ilgi KOAH farkındalığının oluşturulmasında bir umut ışığına dönüşecek.

İstiyoruz ki, bu yıl SOLUNUM 2022'de iki yıllık aranın ardından, meslektaşlarımız, paydaşlarımızla yüz yüze bilimsel ve sosyal paylaşımlarda bulunup kutlamaları hep birlikte yapalım.

Son derece titiz ve heyecanlı bir hazırlık içerisindeyiz. Prof. Dr. Nazan Şen ve Prof. Dr. Sevinç Sarınç Ulaşlı başkanlığında, genç akademisyen arkadaşlarımızın oluşturduğu yetkin bir ekip tarafından çok güzel bir program oluşturuldu. Bu güzel bilimsel programı, zengin sosyal programı, Kıbrıs'ın güzel ortamında sizlerle paylaşmak, yaz mevsimini hep birlikte uğurlamak üzere tüm meslektaşlarımızı kongremize davet ediyoruz.

TÜSAD'da heyecan hiç bitmiyor

>> Dr. Arzu Mirici
Yazı İşleri Müdürü

Yılın ikinci Solunum Aktüel'i ile siz değerli okurlarımıza bir kez daha merhaba diyoruz. Bu sayının en önemli özelliği TÜSAD'ın yıldönümüne rastlamış olması. Kurulduğu 22 Haziran 1970 tarihinden bu yana ülkemizin alanında "ilk ve en büyük uzmanlık derneği" olma unvanını taşıyan TÜSAD, 52 yıldır bunun sorumluluğunu taşıyor ve o doğrultuda faaliyet gösteriyor. Konuyla ilgili yazımızı ilerleyen sayfalarda okuyacaksınız. Tüm TÜSAD ailesini, bu çatı altında birlikte çalıştığımız, birlikte ürettiğimiz için kutlamak istiyorum. TÜSAD'da başkanlık yapmış bir hekim olarak şunu diyebilirim ki; TÜSAD bugünden sonra da akciğer sağlığı konusunda önemli çalışmalar yapmaya, mesleki eğitimi ve araştırmaları desteklemeye devam edecektir, bu konuda özellikle gençlere çok güveniyorum.

Bu arada gündemimiz çok yoğun biliyorsunuz. Uzunca bir süre pandemi baskısında kaldıktan sonra normalleşmeye çalışsak da TÜSAD'da heyecan hiç bitmiyor. TÜSAD'ın karakteristik özelliği; bir yandan yeni gelişmeleri takip ederken diğer yandan meslektaşlarını bilgilendirmesidir. Yönetim kurulumuzdan çalışma gruplarımıza kadar her bir TÜSAD'lı sahip olduğu bilgiyi meslektaşları ile paylaşmaya çalışır. Bu nedenle derneğimizde aktivite ve heyecan hiç bitmez. Bu konuda yapılan çalışmaların birçoğunu çalışma grupları başkanlarımızın yazıları ile bu sayıda okuyacaksınız.

Elbette yılın en önemli etkinliği olan SOLUNUM 2022 hakkındaki bilgiler de bu sayıda yer alıyor. Pandemi sürecinde yapılan dijital kongrelerin ardından 5-10 Kasım tarihleri arasında KKTC'de yüz yüze gerçekleştireceğimiz bu kongrenin Bilimsel Komite Başkanı Dr. Sevinç Sarınç Ulaşlı'nın kaleme aldığı yazıyı okuyabilirsiniz. Gezi yazımızın konusu ise tahmin edeceğiniz gibi; Kıbrıs.

TÜSAD'da heyecan bitmez derken, iki önemli gelişme de haberlerimiz arasında: Ankara ve İzmir'de yeni yönetimler iş başı yaptı. Bayrağı teslim eden arkadaşlarımıza çalışmalarından dolayı çok teşekkür ederken, bayrağı teslim alan arkadaşlarımıza da başarılar diliyoruz. Yine derneğimizin çok önem verdiği EJP hakkındaki yazıyı da Ali Fidan'ın kaleminden okuyabilirsiniz. Bu arada TÜSAD'ın yıl boyunca yaptığı çalışmalar ve bunların medya yansımalarını da bu sayıda özetledik. TÜSAD değerli hocalarının verdiği bilgiler ile gazete, radyo, TV, web sitelerindeki haberleri ile halkımızı bilgilendirmeye devam ediyor.

Solunum Aktüel'de derneğimizle ilgili çalışmaların yanı sıra güncel gelişmeleri de yakından takip etmeye özen gösteriyoruz. Bu nedenle SolunumTV podcasti için Dr. Levent Dalar ile yapılan "Savaşlar, Göçler ve Akciğer Sağlığı" temalı söyleşiyi sayfalarımıza taşıdık. Aynı şekilde "Teletıp Uygulamaları" konusuna da özel bir bölüm ayırdık.

TÜSAD'ın hazırladığı rehberin editörlüğünü üstlenen Dr. Onur Turan ve Dr. Volkan Kara bizlerle önemli bilgiler paylaştı. Bu röportajları podcast olarak dinleyebileceğiniz gibi Solunum Aktüel'de okuyabileceksiniz. Gündem de bir de "normalleşme" konusu var ama gerçekten durum böyle mi? Bu sorunun yanıtını Dr. Berna Kömürcüoğlu'ndan aldık.

Solunum Aktüel'in güncel konularından biri de Metaverse. Son zamanlarda sıkça konuşulan ve geleceğin dünyasını anlatan bu kavramı her yönüyle bu sayımızda bulabilirsiniz.

Yine dopdolu bir Solunum Aktüel'le karşınızda olmakta mutluyuz. İyi okumalar dileriz.

GÜNDEM Aktüel

TÜSAD SOLUNUM 2022 İLE UZAY ÇAĞINI SELAMLAYACAK

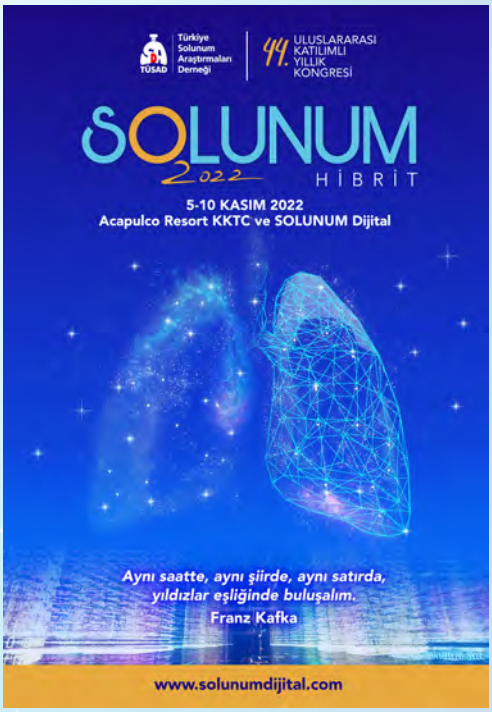
TÜSAD'ın 44'üncü Ulusal Kongresi SOLUNUM 2022, bu yıl 5-10 Kasım tarihleri arasında Kıbrıs'ta yapılacak. Uzun bir aradan sonra ilk kez yüz yüze gerçekleştireceğimiz kongrenin bu yılki temasını "yıldız" olarak belirledik. Alanımızdaki teknolojik gelişmeler ışığında hazırladığımız bilimsel programın yanı sıra zengin içerikli bir sosyal program da SOLUNUM 2022'de katılımcıları bekliyor.

Dr. Sevinç Sarınç Ulaşlı
Bilimsel Komite Başkanı

Göğüs hastalıkları alanında ülkemizin en köklü uzmanlık derneği olan Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği'nin (TÜSAD) 44. Ulusal Kongresi SOLUNUM 2022, bu yıl 5-10 Kasım tarihleri arasında Kıbrıs'ta gerçekleştirilecek. Kongre bayrağını devraldığımız Kasım 2021 tarihinden bu yana organizasyon komitesi olarak tam bir ekip ruhu ile çalışmalarımızı aralıksız sürdürüyoruz.

Bu yıl kongremizin temasını "YILDIZ" olarak belirledik. Mevlana'nın da dediği gibi "yıldızlar gökyüzünün, bilginler yeryüzünün süsleridir."

Bu anlamda SOLUNUM 2022, hem bilimsel hem sosyal içerik olarak sizlerin de katkılarıyla alanımızı süsleyecek.

PROGRAM HEM YÜZ YÜZE HEM DE DİJİTAL

Kongremiz, ilk gün yapılacak kursların ardından üç gün yüz yüze olurken, sonrasında iki gün dijital ortamda devam edecek. Teorik ve pratik uygulamalı kurslarımızda katılımcılarımız bilgilerini güncellerken deneyimlerini arttırma fırsatı da bulacaklar. Alanında yetkin oturum başkanları ve konuşmacıların yer alacağı kurslarımız; "Torasik Onkolojide Aciller", "Göğüs Hastalıkları Kliniğinde Torasik Ultrasonografinin Yeri", "İnvaziv ve Noninvaziv Mekanik Ventilasyon", "Kardiyopulmoner Egzersiz Testleri", "Olgular Eşliğinde Uykuda Solunum Bozuklukları", "Olgularla Akciğer İnfeksiyonları Güncelleme", "Palyatif Bakım", "Tanıdan Tedaviye İnterstisyel Akciğer Hastalıkları", "Temel Bronkoskopi" ve "Tütün Kontrolü ve Sigara Bıraktırma Yöntemleri" olarak planlandı.

BİLİMSEL PROGRAM YENİ BAKIŞ AÇILARI SAĞLAYACAK

Bilimsel programımız ise tüm katılımcılarımızın beklentisini karşılayacak şekilde, alanında deneyimli ulusal ve uluslararası bilim insanlarının yer alacağı oturumlar ile renklenecek. Bilimsel programımızda 37 panel, 8 olgu, 5 mini konferans, 3 bilgi güncelleme, 2 karşıt görüş, 4 editör masası oturumunda ve uydu sempozyumlarımızda sizlerle beraber olacağız. Avrupa Solunum Derneği (ERS) ve CHEST derneği ile ortak planladığımız oturumlar hepimize yeni bakış açıları sağlayacak.

OTURUMLAR ADINI GEZEGENLERDEN ALDI

Programı görsel açıdan takip etmenizi kolaylaştırmak için her oturum tipini güneş sistemindeki farklı bir gezegenle eşleştirdik.

Kapsamlı panel oturumları için en büyük gezegen olan Jüpiter'i, olgu oturumları için Dünya'yı, mini konferanslar için en küçük gezegen olan Merkür'ü takip edebilirsiniz.

Savaş tanrısından adını alan Mars karşıt görüş oturumlarını gösterirken en çok uydusu olan Satürn ise uydu sempozyumlarının sembolü olacak.

Güncelleme oturumlarını da en sıcak gezegen olan Venüs ile eşleştireceğiz ki ışığında yenilikleri ve farklılıkları paylaşalım. Uzay çağını bu semboller ile selamlamış olacağız.

İçinde bulunduğumuz "dijital çağ" teknolojik yenilikleri insanlığın hizmetine sunarken, yeni bilimsel yöntemlerin gelişmesine de olanak sağlamıştır. Çağı yakalayabilmek, alanımızdaki teknolojik yenilikleri takip edebilmek adına ilgiyle katılacağınızı düşündüğümüz "Sirius" salonumuz kongremizde sizleri bekliyor olacak.

9-10 KASIM DİJİTAL PROGRAMA AYRILDI

Dijital programımız ise 9 ve 10 Kasım tarihlerinde saat 18:00 'de 2 salon olarak başlayacak ve her salonda 3'er oturumdan oluşacak. Yurtdışından katılacak konuşmacılarımızla zenginleşecek olan program hepimize katkılar sağlayacaktır.

Kongremiz süresince zengin bilimsel programımız yanında, keyifli zamanlar geçirebileceğimiz sosyal program hazırlıklarımız da devam ediyor. Sosyal programımıza ilerleyen günlerde web sitemizden ulaşabilirsiniz.

İlk kez Kıbrıs'ta yapılacak olan SOLUNUM 2022 yüz yüze kongresi hem bilimsel bir şölen hem de zengin bir sosyal programla akılda kalıcı ve doyurucu bir etkinlik olacak. Yazı beraber uğurlayacağımız bu zamanı takviminize şimdiden işaretlemenizi istiyor ve kongremizde sizlerle buluşmayı diliyoruz.

Barış içinde kardeşçe yaşayabileceğimiz, gündüz güneşin ve gece yıldızların aydınlattığı gökyüzüne birlikte, umutla bakabileceğimiz bir dünyayı hayal ediyoruz. Her daim karanlıkları aydınlatan bilimin ışığında emekle işlenen kongremiz, alanında bir kutup yıldızı olmuş TÜSAD'ın çatısı altında sizleri bekliyor.

Uzun bir aradan sonra bu heyecan dolu çağda, ünlü yazar Franz Kafka'nın dediği gibi "Aynı saatte, aynı şiirde, aynı satırda, yıldızlar eşliğinde buluşalım."

BİLDİRİLER İÇİN SON TARİH: 15 AĞUSTOS

- 2022 yılı Prof. Dr. Meliha Terzioğlu Bilim Ödülü "Diffüz Parankimal Akciğer Hastalıkları ve Pulmoner Vasküler Hastalıklar" alanında yapılmış olan bir çalışmaya verilecektir. seçilecektir.
- Bunun yanında sözlü sunu, poster ve olgu sunusu ödülleri ile "Dikkat Çeken Araştırmacı Ödülü" de kongremize göndereceğiniz araştırmalarınız arasından
- Kongremize bildiri son gönderim tarihi 15 Ağustos 2022 olarak açıklanmış ve bildiri sistemimiz siz değerli meslektaşlarımız için açılmıştır.
- Bildiri özetleriniz online sistem aracılığı ile değerlendirilecek ve bildiri değerlendirme sonuçlarınızı içeren e-posta sistemde tanımlanan adreslerinize 7 Ekim 2022 tarihinden itibaren gönderilecektir.
- Çalışmalarınız hem yüz yüze programımızda hem de dijital programımızdaki editör masası oturumlarında konularında deneyimli olan mentör hocalarımız eşliğinde tartışılacaktır.

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği
TÜSAD

44. ULUSLARARASI KATILIMLI YILLIK KONGRESİ

SOLUNUM 2022 HİBRİT

5-10 KASIM 2022
Acapulco Resort, KKTC ve SOLUNUM DİJİTAL

KONGRE ÖDÜLLERİ

PROF. DR. MELİHA TERZİOĞLU BİLİM ÖDÜLÜ

2022 yılı **Prof. Dr. Meliha Terzioğlu** Bilim Ödülü "Difüz Parankimal Akciğer Hastalıkları ve Pulmoner Vasküler Hastalıklar" konusunda yapılmış çalışmalar arasında değerlendirme sonucunda seçilen makalenin sorumlu araştırmacısına **5.000-TL** birincilik ödülü verilecektir.

SÖZLÜ SUNUM BİLDİRİ ÖDÜLÜ

Kongreye gönderilen bildiriler arasında en yüksek hakem oyu alan 16 bildiri seçilerek "Editör Masası" oturumlarında sunulacaktır. Sunulan bildiriler arasından seçilecek 3 bildiriye **4.000-TL** ödül verilecektir.

DİKKAT ÇEKEN ARAŞTIRMACI ÖDÜLÜ

Editör masasında sunulmaya değer bulunan ancak sözlü sunum bildiri ödülü alamayan 7 bildiri sorumlu araştırmacısına ise **"Dikkat Çeken Araştırmacı"** ödülü verilecektir. Ödül İngilizce çeviri ve istatistik desteğinden oluşmaktadır.

POSTER SUNUM BİLDİRİ ÖDÜLÜ

Kongrede sunulacak poster bildirileri arasında seçilecek bir bildiriye **3.000-TL** ödül verilecektir.

EN İYİ OLGU ÖDÜLÜ

Kongreye bildiri olarak gönderilen ilginç olgulardan en yüksek hakem oyu alan 5 bildiri seçilerek **"Olgu Konseyi"** oturumunda sözlü olarak sunulacaktır. Sunulan olgu bildirilerinden 1 bildiriye **2.000-TL** ödül verilecektir.

EDİTÖR MASASI NEDİR

Editör masası oturumlarında alanında deneyimli oturum başkanlarından oluşan bir kurulun yapıcı eleştirileri ve değerli yol gösterici yorumları ile çalışmaların yayımlanmaya yönelik ön hazırlık süreci tamamlanacaktır. Editör masası oturumlarında araştırmacılara sunumları için ve kurulu da yorumları için daha uzun bir süre tanınacaktır.

#solunum2022

GÜNCEL Aktüel

İlkelerinden ve bilimden taviz vermeyen bir uzmanlık derneği: TÜSAD 52 YAŞINDA

TÜSAD, bundan tam 52 sene önce kurulduğunda dokuz idealist akademisyenin amacı solunum sağlığı konusunda bilimsel araştırmalar yapmak ve kamuoyunu aydınlatmaktı. Aradan geçen yarım asrı aşkın sürede TÜSAD 5.000'e yakın üyesi ile dev bir yapıya dönüştü ve kuruluş ideali olan aydınlatma misyonunu hakkıyla yerine getiriyor.

Solunum alanında ilk bilimsel uzmanlık derneği olma misyonuyla 22 Haziran 1970'de kurulan Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD), aradan geçen 52 yılda göğüs hastalıkları alanında önemli çalışmalara imza atmış, 43 uluslararası kongreyi geride bırakmış, sayısız bilimsel toplantı düzenlemiş ve yüzlerce basın açıklamasıyla kendi alanında kamuoyunu hem medya hem de sosyal medyada bilgilendirmiş bir uzmanlık derneği olmanın gururunu yaşıyor.

Prof. Dr. Rauf Saygın, Prof. Dr. Cem'i Demiroğlu, Prof. Dr. Fahir Melek Göksel, Prof. Dr. Sadi Sun, Prof. Dr. Necati Akgün, Prof. Dr. Meliha Terzioğlu, Prof. Dr. Naci Bor, Prof. Dr. Faruk Yenel ve Dr. Fela Ersek'in kurucu üyeleri arasında yer aldığı derneğimiz kurulduğunda Türkiye'de kolera salgını etkisini göstermekteydi. O günden bugüne ülkemiz ve dünya pek çok salgın yaşadı, büyük tahribata, can kayıplarına yol açtı. Toplumsal hayatın yeniden düzenlenmesini gerektiren bu salgınlarla baş etmenin yolunu insanlık her zaman bilimde aradı. 2019 yılının sonundan bu yana geçen iki seneye damgasını vuran COVID-19 pandemisi de bu gerçeği yine gözler önüne serdi. Solunum yoluyla bulaşan ve sürekli yeni varyantlar geliştirerek hızla yaygınlaşan bu virüs, sadece sağlık sistemini değil, sosyokültürel ve ekonomik yapıyı da derinden etkiledi, değiştirdi. Bugün bu salgından etkilenmemiş tek bir sektörün, iş kolunun ya da çalışma alanının varlığından söz etmek mümkün olmayacaktır. TÜSAD, COVID-19 salgınının en başından itibaren

bilimsel bir uzmanlık derneği, bir referans kurum olma özelliğini hakkıyla yerine getirdi ve salgının etkilerini inceledi, toplumun aklındaki soru işaretlerini sahadan, en yakından takip etti, doğru yanıtları hızlıca vermeye çalıştı ve salgınla doğru mücadele edilmesine bilimsel katkı sundu.

TÜSAD'ın sorumluluk alanı elbette yalnızca COVID-19 değil. 19 farklı alanda bilimsel ve akademik araştırmalar yürüten çalışma grupları, Genç Akademisyenler Kurulu, deneyimleriyle TÜSAD'ın yeni dönemine ışık tutan Merkez Yönetim Kurulu, Denetleme ve Etik Kurulları, TÜSAD Akademi, Dış İlişkiler Komisyonu ve elbette Ankara ve İzmir Şubeleri ile bilime hizmet etmeyi amaç edinen, önceliği solunum sağlığı konusunda halk sağlığını korumak ve geliştirmek olan çok yönlü bir yapı olan derneğimiz, bütün değerli üyelerimizin katkısıyla geleceğe ve yeni başarılara emin adımlarla yürüyor.

YILMAZ: YARIM ASIRA ÇOK ÖNEMLİ ÇALIŞMALAR SIĞDI

Bu yıldönümüne ilişkin bir değerlendirme yapan TÜSAD Başkanı Prof. Dr. Ülkü Yılmaz, "Türkiye gibi genç bir cumhuriyette, yarım asırı deviren bir kuruluş olmak çok önemli" dedi. Bunun aynı zamanda çok sayıda sorumluluğu da beraberinde getirdiğini vurgulayan Yılmaz, şunları söyledi: "Bugüne kadar pek çok ilke imza atan ve ülkemizde akciğer sağlığına yönelik çalışmaların gelişmesinde önemli çabaları bulunan bir dernek olarak sorumluluklarımızın her zaman bilincindeyiz. Ancak ellinci yılımızı devirdiğimiz dönemin, olağanüstü bir döneme gelmesi sorumluluklarımızı daha da artırdı. Oldukça ağır geçen pandemi koşullarında üyelerimiz ile yakın ve güçlü bağlantılar kurarak hem tıp bilimine hem de halkımıza hizmet etmeye devam ettik. Bu süreçte merkez yönetim kurulu üyelerimizden mesleğimizin geleceğini temsil eden asistanlarımıza kadar hepimiz, çalıştığımız kurumlarda gecemizi gündüzümüze katarken, edindiğimiz bilgi ve deneyimi TÜSAD çatısı altında paylaşarak mesleki dayanışmanın en güzel örneklerinden birini verdik."

TÜSAD'ın "gelenekleri, ilkeleri, deneyimi ve bilgisi" ile hem tıp dünyası hem de ülkemiz açısından ne kadar önemli bir dernek olduğunun pandemi sürecinde bir kez daha anlaşıldığını vurgulayan Yılmaz, sözlerine şöyle devam etti: "TÜSAD ailesi olarak yarım asırı geride bırakan dev bir çınar olarak çok başarılı işlere imza attık. Şu anda 52 yaşında sadece akciğer sağlığı alanının değil, ülkemizin sayılı kuruluşlarından biriyiz. Bu derneğimize farklı bir anlam, farklı bir sorumluluk yüklüyor. TÜSAD olarak bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da kuruluş amacımızda yer aldığı gibi; toplumsal ve mesleki eğitimi ve araştırmaları destekleyerek halkımızın akciğer sağlığını korumaya devam edeceğiz, bu ana hedef doğrultusunda çalışmalarımızı sürdüreceğiz."

16 MAYIS DÖNEM TOPLANTISI

16 Mayıs 2022 tarihinde TÜSAD Çalışma Grupları başkanları toplanarak dönem değerlendirmesi yaptı. Toplantıya; Akciğer Kanseri Çalışma Grubu, Tütün Kontrolü Çalışma Grubu, Göğüs Cerrahisi Koordinasyon Kurulu, Girişimsel Pulmonoloji, Çocuk Göğüs Hastalıkları Koordinasyon Kurulu, Fizyoloji Çalışma Grubu, DPAH-PVH Çalışma Grubu, Enfeksiyon Çalışma Grubu, Tüberküloz Çalışma Grubu, Astım ve Alerji Çalışma Grubu, Geriatri Çalışma Grubu, Mesleki ve Çevresel Solunum Hastalıkları-İş Sağlığı Çalışma Grubu, Solunum Rehabilitasyonu Çalışma Grubu, Yoğun Bakım Çalışma Grubu, Uyku Bozuklukları Çalışma Grubu, Plevra Çalışma Grubu, KOAH Çalışma Grubu başkanları katıldı.

GÜNCEL Aktüel

TÜSAD İzmir Şubesi'nde yeni yönetim göreve başladı

TÜSAD İzmir Şube Yönetim Kurulu olarak üç yıl süren görev süremiz boyunca güncel, ilgi çeken, merak edilen, daha önce anlatılmamış olan konulara yer veren toplantılar düzenlemeye özen gösterdik. Görevi devrettiğimiz yeni TÜSAD İzmir Şube Genel Kurulu'nun başarılı bir dönem geçireceğine inancımız tam.

Dr. Hülya Şahin
2019-2022 TÜSAD İzmir Şube Başkanı

Türkiye Solunum Araştıraları Derneği'nin (TÜSAD) İzmir Şubesi'nde görevi yeni yönetime devrettik. Bu süreçte TÜSAD İzmir Şube Yönetim Kurulu olarak görev süremiz boyunca güncel, ilgi çeken, merak edilen, daha önce anlatılmamış olan konulara yer veren toplantılar düzenlemeye özen gösterdik. Konuşmacıları ve moderatörleri alanında deneyimli ve isim yapmış değerli hocalarımızdan seçmeye çalıştık. Pandemi nedeniyle toplantılarımızın sadece ilk 4 tanesini yüz yüze yapabildik, diğer toplantılarımız online olarak gerçekleştirildi. Yüz yüze toplantılar daha etkili olsa da online toplantılar sayesinde daha geniş kesimlere ulaşabildik.

Yönetimde olduğumuz dönemde, mesleki açıdan önemli çalışmalar yapmaya özen gösterdik. Bu doğrultuda gerçekleşen bazı önemli çalışmaları şöyle sıralayabiliriz:

- GINA 2019 Güncellemesi'nin anlatıldığı ilk toplantı 21 Eylül 2019'da Urla'da gerçekleştirildi ve büyük ilgi gördü.
- 20 Kasım 2019'da "Pulmoner Arteryel Hipertansiyon Tanı ve Tedavisi" anlatıldı.
- "Yeni ESC Rehberine Göre Pulmoner Emboli Tanı ve Tedavisinde Yenilikler" 22 Ocak 2020'de anlatıldı.
- Son yüz yüze toplantımız olan "KOAH'da Güncel Rehberler Toplantısı" 26 Şubat 2020'de yapıldı. Toplantıdan sonra gerçekleşen, üyeleri hekimlerden oluşan Tepecik Akustik Müzik Grubu'nun dinletisi büyük beğeni topladı.
- 17 Kasım Dünya Akciğer Kanseri Farkındalık Ayı nedeniyle 17 Kasım 2020'de "Akciğer Kanserinde İmmünoterapi" konusu online olarak tartışıldı.
- COVID-19 hastalarının çok yoğun olduğu ve tedavisinin devamlı yenilendiği dönemde "COVID-19 Tedavisinde Güncelleme" konulu seminer 14 Ocak 2021'de webinar olarak gerçekleştirildi.

- O dönemde çok merak edilen "COVID-19 ve Aşılar" toplantısı 25 Şubat 2021'de büyük katılımla gerçekleşti.
- 24 Mart Dünya Tüberküloz Günü nedeniyle "Güncel ve Özel Durumlarda Tüberküloz" toplantısı 24 Mart 2021'de gerçekleştirildi.
- 2021 yılının son toplantısı 22 Nisan'da yapıldı ve "KOAH'da GOLD Güncellemesi ve COVID-19" konusu anlatıldı.
- Pandeminin etkisinin yavaş yavaş azaldığı 2022'de uzun süredir anlatılmadığı düşünülen konulara yer verildi. 6 Ocak'ta "Sarkoidoz", 7 Nisan'da "Bronşektazi ve Yönetimi" anlatıldı.
- Son olarak 25 Mayıs 2022'de "İnterstisyel Akciğer Hastalıkları" vaka sunumları ile tartışıldı. Sonrasında genel kurul seçimleri yapıldı.

GÜNCEL Aktüel

TÜSAD Ankara Şubesi'nde yeni yönetim bayrağı teslim aldı

2019'da göreve başlayan TÜSAD Ankara Şubesi Yönetim ve Denetleme Kurulu üyeleri, 12 Mayıs'ta gerçekleşen törenle bayrağı yeni yönetime devretti. Üç yıl boyunca pek çok yüz yüze toplantı düzenleyen Ankara Şubesi, Anadolu İlköğretim Okulu kütüphanesini yenileyerek anlamlı bir sosyal sorumluluk projesine de imza attı.

Dr. Deniz Köksal
TÜSAD Ankara Şube Yönetim Kurulu

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği'nin (TÜSAD) İstanbul'daki genel merkezinin çalışmalarına destek olmak amacıyla önemli çalışmalar yapan Ankara Şubesi'nde yeni yönetim bayrağı devraldı. Başkent Üniversitesi Hastanesinde gerçekleştirilen 12 Mayıs 2022 tarihinde "Tanıdan Tedaviye KTEPH" toplantısının ardından, Ankara Şubesi Olağan Genel Kurulu yapıldı. Böylece 23 Mayıs 2019 tarihinde göreve başlayan TÜSAD Ankara Şubesi Yönetim ve Denetleme Kurulu üyeleri görev sürelerini tamamlamış oldu.

Ankara Şubesi Yönetim Kurulu olarak büyük bir heyecanla başladığımız görev süremizin büyük kısmı ne yazık ki pandeminin gölgesinde geçti. Ülkemizde ilk COVID-19 vakasının tespit edildiği 11 Mart 2020 gününe kadar 4 adet yüz yüze toplantı gerçekleştirdik. İlk toplantımız olan "Dünya KOAH günü toplantısı" 23 Kasım 2019 tarihinde Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi ev sahipliğinde yapıldı. Sonrasında 18 Aralık 2019'da Ufuk Üniversitesi ev sahipliğinde "Akciğer Nakli Toplantısı"; 22 Ocak 2020'de Başkent Üniversitesi ev sahipliğinde "KTEPH Toplantısı"; 4 Mart 2020'de Atatürk Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi EAH ev sahipliğinde "Pulmoner Nodül Toplantısı" yapıldı.

Pandemi sürecinde faaliyetlerimize çevrimiçi toplantılarla devam ettik. 24 Aralık 2020'de "COVID-19'da Kardiyovasküler Komplikasyonlar", 29 Nisan 2021'de "Soru ve Cevaplarla COVID-19 Aşıları ve Risk Gruplarında Aşılama", 9 Aralık 2021'de "Patogenezden Tedaviye Mezotelyoma" başlıklı webinarları geçekleştirdik.

OKUL KÜTÜPHANESİNİ BAŞTAN AŞAĞI YENİLEDİK

Ankara Şubesi olarak bir de sosyal sorumluluk projesi gerçekleştirdik. Derneğimizin 50. Yılı anısına 2020 yılı içinde Ankara'da Anadolu İlköğretim Okulu kütüphanesini yeniledik. 30 Kasım 2021 tarihinde de hem yenilediğimiz kütüphaneyi yerinde görmek hem de pandemi sürecinde en temel ihtiyaçlardan olan maske, sabun ve dezenfektanları okul yöneticilerine teslim etmek için okulu ziyaret ettik.

Önümüzdeki dönemde de TÜSAD'ın hedefleri doğrultusunda ülkemizde akciğer sağlığının gelişimi için çalışmaya devam edeceğiz.

TÜSAD Ankara Şubesinin yeni seçilen yönetim ve denetim kurulu üyelerine başarılar dileriz..

GÜNCEL Aktüel

TÜSAD Genç Akademisyenler Grubu baharı yeni projelerle selamladı

Kurulduğu günden beri özel çalışmalara imza atan TÜSAD Genç Akademisyenler Grubu, mentör hocalarımızın rehberliğinde çalışmalarını sürdürüyor. Grup, geçtiğimiz bahar aylarında bir dizi toplantı düzenleyerek, gelecekteki faaliyetlerini planladı.

Dr. Burcu Arpınar Yiğitbaş

TÜSAD Genç Akademisyenler Grubu, TÜSAD'ın 2015 yılında başlattığı çok özel bir grup. Derneğimizin üyesi olan genç akademisyenler, mentör hocalarımızın danışmanlığında göğüs hastalıkları alanında birçok önemli çalışma planlıyor.

TÜSAD Genç Akademisyenler Grubu, geçtiğimiz bahar aylarında bir dizi geniş katılımlı toplantı düzenleyerek, birbirinden önemli projeleri hayata geçirmek için kolları sıvadı. 1 Haziran'da yoğun katılımla gerçekleşen GEAK Grup Toplantısı'nda alt grupların çalışmaları paylaşıldı.

GEAK'ın önümüzdeki dönemi planladığı toplantılar şu şekilde gerçekleşti:

- 26 Nisan 2022 tarihinde GEAK İnfeksiyon Grubu, "Hastanede Tedavi Görmüş Uzamış COVID-19 Hastalarının Semptom, Solunum Fonksiyonları ve Radyolojik Çalışmaların Değerlendirmesi" başlıklı çok merkezli bir çalışma hazırlığı yaptı.
- 28 Nisan 2022'de GEAK KOAH Grubu, "COVID-19 Pnömonisi Geçirmiş KOAH Hastalarında Post-COVID Dönemde Spirometrik ve Radyolojik Değişiklikler" konulu çalışmalarını planladı.
- 28 Nisan 2022 Kanser Grubu toplantısında "Akciğer Kanserinde Mediastinal N2'ler ve Pulmoner Nodüller" adlı iki çalışma planladı.
- 27 Mayıs GEAK Astım İlgi Grubu toplantısında "Astımda Ölçülü Doz İnhaler ve Kuru Toz İnhaler İlaç Kullanımının Alevlenme Üzerine Etkisi", "Astım Hastalarının Astım Eylem Planında Farkındalık Durumları", "COVID-19 Sonrası Astmatik Yakınması Olan Hastalarda PEF Takibi" ve "Astım Osas Birlikteliği" çalışmaları planlandı.

GÜNCEL Aktüel

FİZYOLOJİ ÇALIŞMA GRUBU:

SOLUNUM 2022'de alanımızdaki gelişmeleri katılımcılarla paylaşacağız

Fizyoloji Çalışma Grubu olarak, solunum sisteminin yapısı ve fonksiyonuyla ilgili bilimsel çalışmalara yıl boyunca katkıda bulunuyoruz. Bu yıl Kasım ayında gerçekleşecek SOLUNUM 2022 kongresinin bilimsel programında da konuşmalarıyla değerli akademisyen hocalarımız yer alacak.

Dr. Erdinç Ercan

TÜSAD Fizyoloji Çalışma Grubu'nun bilimsel faaliyet alanı, solunum sisteminin yapı, fonksiyon ve hastalıkları ile ilgili konularda başta göğüs hastalıkları uzmanları olmak üzere fizyoloji uzmanları, fizyologlar, halk sağlığı, göğüs cerrahisi, anesteziyoloji ve reanimasyon, sualtı hekimliği ve hiperbarik tıp ve hava ve uzay hekimliği uzmanları gibi birçok anabilim dallarından solunum alanında çalışma yapan tüm ilgili akademisyenler ile bilimsel bilgiyi paylaşmak ve birlikte bu bilgileri geliştirecek araştırmalar yapmak, yapılacak araştırmalara katkı yapmak ve bunların sonuçlarının akademik yayınlarla herkese ulaşmasını sağlamaktır.

Fizyoloji Çalışma Grubu'ndaki akademisyenlerimizin başlıca çalışma alanları arasında; temel solunum fizyolojisi, solunum hastalıkları fizyopatolojileri, hipoksi, akciğer hasarı, egzersiz fizyolojisi, ekstrem çevresel koşulların solunum sistemine etkileri, dalgıç, pilot vb. meslek mensuplarının solunum hastalıları, korunma yöntemleri ve muayene usul ve esasları, hava yolu hasta transferi, yolcularının solunum hastalıklarının uçuş öncesi değerlendirilmesi, hiperbarik tıp ve solunum sistemine etkileri bulunuyor.

Çalışma grubumuzun üyeleri arasında yer alan akademisyenler, her yıl düzenlenen solunum kongrelerinde çalışma alanlarına giren konulardaki oturumlarda görev alıyor. Ayrıca kongre kapsamında düzenlenen "Temel Solunum Fizyolojisi", "Solunum Fizyolojisi Testleri" ve "Kardio-Pulmoner Egzersiz Testi" gibi kurslarla başta uzmanlık öğrencileri olmak üzere genç bilim insanlarının eğitimlerine katkı sağlanıyor. Bu yıl düzenlenecek SOLUNUM 2022 kongresinin bilimsel programında da konuşmalarıyla değerli akademisyen hocalarımız destek verecekler.

GÜNCEL Aktüel

DPAH-PVH ÇALIŞMA GRUBU:

Meslektaşlarımıza yönelik çalışmalarımız devam edecek

DPAH-PVH Çalışma Grubu olarak artan bir dinamikle pandemiye rağmen çalışmalarımız devam etti. Son olarak İPFORUM'un 5'incisi ise 10-12 Haziran 2022 tarihlerinde Kapadokya'da gerçekleşti. TÜSAD'dan aldığımız güç ile alanımızda söz sahibi olmuş ve meslektaşlarımızın bilgi ve becerilerini artırmaya yönelik çalışmalarımız giderek artarak devam edecektir.

Dr. Funda Coşkun

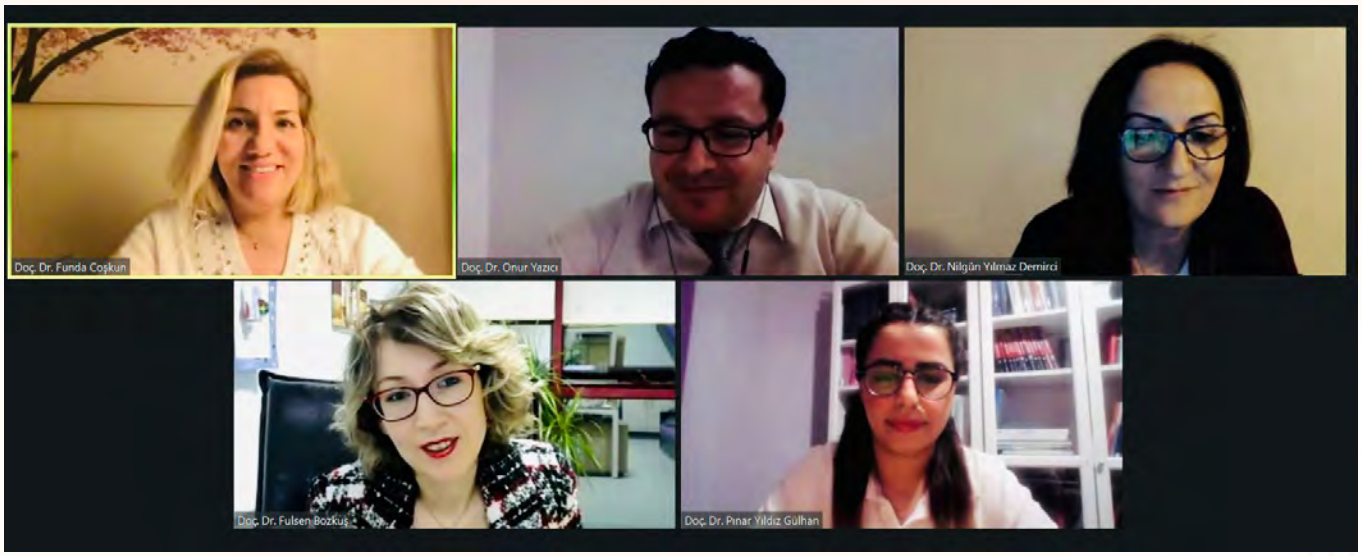

Difüz Parankimal Akciğer Hastalıklar ve Pulmoner Vasküler Hastalıklar Çalışma Grubu olarak, pek çok etkinliği hayata geçirdik. Bunların en başında gelen gelen İPFORUM'u bu yıl yeniden yüzyüze gerçekleştirdik. 2021 yılı içerisinde 4'üncüsünü düzenlediğimiz İPFORUM, 21-23 Eylül 2021 tarihleri arasında çevrimiçi olarak gerçekleşmiş ve büyük ilgi görmüştü. Ulusal ve uluslararası alanda söz sahibi olan konuşmacıların yer aldığı İPFORUM, yoğun izlenmeyle birlikte akıllarda kalan bir toplantı olmuştu. İPFORUM'un 5'incisi ise 10-12 Haziran 2022 tarihlerinde Kapadokya'da yüz yüze düzenlendi. Çalışma Grubu olarak bu toplantı için büyük bir özveriyle çalıştık ve çok başarılı bir etkinliği tamamladık.

Bununla birlikte 2021 yılı içerisinde hastalarımızın yararlanması için bilgilendirme notları hazırlandı ve web sayfamızdan herkesin kullanımına sunuldu. Sarkoidoz, İdiyopatik Pulmoner Fibrozis, Hipersensitivite Pnömonisi, Pulmoner Arteryel Hipertansiyon ve Kronik Tromboembolik Pulmoner Hipertansiyon konusunda yürütme kurulu üyeleri tarafından hastalarımızın okuyabileceği bilgilendirme notları hazırlandı.

Bilimsel toplantı faaliyetleri de yıl içerisinde sürdü ve halen de devam ediyor.9-10 Ocak 2021'de gerçekleştirilen TÜSAD Akademi Göğüs Hastalıklarında Güncelleme toplantılarının ilkinde "IPF/Pulmoner Hipertansiyon/ Pulmoner Emboli" başlıkları altında panel yapıldı. 25 Mart'ta "Olgularla Pulmoner Hipertansiyona Bakış" webinarı düzenlendi. 26-27 Haziran'da ise TÜSAD Akademi Göğüs Hastalıklarında Güncelleme toplantılarının ikincisinde COVID ve Fibrozis tartışılırken, "Hastam İPF mi?" başlıklı bir panel de gerçekleştirildi.

29 Ekim-3 Kasım tarihleri arasında gerçekleştirilen Solunum Dijital Kongresi'nde ise çalışma grubumuz tarafından paneller, sözlü bildiri oturumları ve konferanslar düzenlendi. 6 Ocak 2022'de TÜSAD İzmir Şube ile ortaklaşa olarak "Sarkoidoz" webinarı gerçekleştirildi. 24 Şubat 2022'de ise "Venöz Tromboembolide Antitrombotik Tedavi: CHEST Rehberi" ve "Uzman Panel Raporu Işığında" başlıklı toplantımız yine yoğun bir katılımla gerçekleşti.

ÖNEMLİ GÜNLERDE BİLGİLENDİRMELER DEVAM ETTİ

Güncel rehberler yayınlandıktan kısa bir süre sonra çalışma grubu üyelerimiz tarafından Türkçe'ye çevrilerek meslektaşlarımızın kullanımına sunuluyor. Geçtiğimiz hafta içerisinde yenilenen İPF Rehberi de hem güncel solunum serisi podcast'i olarak hem de yazılı materyal olarak üyelerimizle paylaşıldı.

Solunum 365 Projesi'nde yer alan DPAH ve PVH modülü yeni baştan gözden geçirildi, konular ve konuşmacılar güncellendi ve çekimleri tamamlanarak web sayfamızda yerini aldı. Bu modülde 12 konuşma yer alıyor.

Önemli günlerde basın bildirileri paylaşmaya da devam etmekteyiz. 27 Şubat 2021 tarihinde Nadir Hastalıklar Günü basın bildirisi; 20 Eylül 2021 tarihinde ise Dünya İPF Farkındalık Haftası basın bildirisi kamuoyu ile paylaşıldı.

TÜSAD tarafından hazırlanan "Telemedicine ve Mikrobiyom" kitaplarına DPAH PVH ÇG üyeleri olarak bölümler hazırlandı ve yayın aşamasına getirildi.

DPAH-PVH Çalışma Grubu olarak artan bir dinamikle pandemiye rağmen çalışmalarımız devam etti. TÜSAD'dan aldığımız güç ile alanımızda söz sahibi olmuş ve meslektaşlarımızın bilgi ve becerilerini artırmaya yönelik çalışmalarımız giderek artarak sürecek.

GÜNCEL Aktüel

GERİATRİ ÇALIŞMA GRUBU:

Çalışmalarımızı yılları yaşama katmak için sürdürüyoruz

Geriatri Çalışma Grubu olarak, ulu bir çınar olan derneğimizin çatısı altında yaşlı nüfusun solunum sağlığı üzerine başarılı faaliyetlerimizi sürdürdük. Gerek derneğimiz gerekse önceki faaliyetlerimizden güç alarak çalışma grubumuzun bilimsel katkılarını arttırarak devam etmek istiyoruz.

Dr. Serap Duru

Ayrıcalıksız olarak her canlıda görülen yaşlanma, süreğen ve evrensel bir süreçtir. Kaçınılmaz fizyolojik değişikliklerin yanı sıra yaşlanma ile ortaya çıkabilecek sağlık sorunlarından olabildiğince korunmak gereklidir. Sağlıklı ve kaliteli yaş almanın giderek önem kazandığı günümüz koşullarında artan yaşlı nüfusun solunum sistemi ve bağlantılı hastalıkları ile ilgili problemleri giderek artmaktadır. Bu bağlamda ülkemizde akciğer sağlığı konusunda başarılı bir şekilde bilimsel varlığını sürdüren ve gittikçe güçlenerek devam eden derneğimiz TÜSAD bünyesinde Geriatri Çalışma Grubu olarak faaliyetlerimize devam ediyoruz.

Faaliyet süremiz boyunca geriatrik hasta grubunda solunum alanında hastalık seyirleri, rehberlerin bu hasta grubu için özel önerileri, ilaç kullanımları ve etkileşimleri başta olmak üzere birçok konuya dikkat çekmeye çalıştık. Tüm dünyada devam eden COVID-19 pandemi süreci konusunda derneğimiz çatısı altında iki toplantı gerçekleştirdik. Pandeminin geriatrik hastalar üzerindeki etkilerini her yönüyle tartıştık. Pandemide derneğimize çalışma grubu olarak maksimum desteği vermeye çalıştık.

Dünyanın yaşlısına

TÜRKİYE MODELİ

Türkiye 8 milyon 245 bin olan 65 yaş üstü ile nüfusu yaşlanan ülkeler arasına girdi. Türkiye'deki yaşlıların sosyal hayatları ise dünyaya örnek oldu. Doç. Dr. Serap Akçalı Duru, "Avrupa'daki huzurevlerinin yaşlıları sosyal hayattan kopardığı fark edildi. Şu anda dünya bizim modelimize dönüyor. Aile fertleri ile vakit geçirmeleri yönünde çalışmalar yapılıyor" dedi.

TÜRKİYE İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, Türkiye'de yaşlı nüfus son beş yılda yüzde 24 artarak 2021 yılında 8 milyon 245 bine ulaştı. Türkiye hâlâ genç nüfusa sahip ve bu anlamda avantajlı ülkelerden biri olsa da yaşlı nüfusun artış hızı yüksek olduğundan hayatın içinde kalmaları önemli. Peki, dünya yaşlıları için neler yapıyor ve Türkiye nasıl bir yol izlemeli?

18-24 Mart Yaşlılara Saygı Haftası'nda konuşan TÜSAD Geriatri Çalışma Grubu Başkanı Doç. Dr. Serap Akçalı Duru, şöyle konuştu: "Bugüne kadar Avrupa'da, nispeten daha sosyal devletlerin olduğu yerlerde yaşlı bakımevleri ve huzurevleri yaygındı. Ancak sonradan bu modelin de yaşlıları sosyal hayattan daha çok kopardığı ve hapsettiği fark edildi.

AİLE YAŞAMI ÖNEMLİ

Şu anda dünya bizim modelimize dönüyor. Aile fertleri ile vakit geçirmeleri yönünde çalışmalar yapılıyor. Yaşlılar, aile ile birlikte olmalı ve sosyalleşmeli. Örneğin Türkiye'de mutlu olduğunu beyan eden yaşlı bireylerin oranı yüzde 56.2 oldu. Bu insanlar mutluluklarının en büyük kaynağı olarak ise ailelerini ve çocuklarını, torunlarını söyledi. Biz kültürel olarak bu anlamda güçlüyüz. Düzenli yürüyüşler yapmak, sohbet etmek ve mümkünse hafif koşullarda çalışmalarını sağlamak çok önemli.

ONLAR İÇİN TELE-TIP

Yaşlı nüfusun en fazla olduğu 3'üncü ülke olan İtalya, COVID-19'un ilk zamanlarında çok ağır kayıplar verdi ve büyük acılar yaşadı. Bu dönem Türkiye'de de hastaneye gitmekten korkan pek çok 65 yaş üstü birey tedavilerini aksattı. Sağlık Bakanlığı ise pandemi ile birlikte yeni bir uygulamayı hayatımıza soktu: Tele-tıp ile uzaktan muayene. Şu anda tele-tıp uygulamaları birkaç merkezde başladı ancak yaygınlaşması bekleniyor. Yaşlılar böylelikle hem hastanede virüslerden korunmuş olurlar hem de kronik hastalıkların takibini aksatmamış olur."

KRİTİK EŞİK 65 YAŞ

DÜNYA Sağlık Örgütü 65 yaş üstünü 'yaşlı' olarak kabul ediyor ancak 3 gruba ayırıyor:
Genç yaşlı: 65-74 yaş arası
Orta yaşlı: 75-84 yaş arası
En yaşlı: 85 yaş ve üstü

Çalışan yaşlılar tarımla uğraşıyor

DOÇ. Dr. Serap Akçalı Duru, ilginç bir veriye daha dikkat çekerek Türkiye'de işgücüne katılan yaşlıların yüzde 64'ünün tarım ile uğraştığını söyledi. Yani Türkiye'yi 'besleyenler' arasında hâlâ yaşlılar var. Araştırmalara göre istatistikler şöyle:

- En yüksek yaşlı nüfus oranına sahip ilk üç ülke yüzde 34.3 ile Monako, yüzde 28.8 ile Japonya ve yüzde 22.8 ile İtalya oldu.
- Türkiye 167 ülke arasında 68. sırada.
- Türkiye'de yaklaşık her 4 haneden birinde en az bir yaşlı fert bulunduğu görüldü.
- Türkiye'de 100 yaş ve üzerinde 5 bin 859 yaşlı olduğu görüldü.
- Türkiye'de eğitimli yaşlı nüfus oranı arttı.
- Nüfus projeksiyonlarına göre yaşlı nüfus oranının 2025'te Türkiye'de yüzde 11, 2030'da ise yüzde 12.9 olması bekleniyor.
- İnternet kullanan yaşlı bireylerin oranı 4 kat arttı.
- Yaşlı nüfusun ülkemizde işgücüne katılma oranı yüzde 10.

Buse ÖZEL

18-24 Mart Yaşlılara Saygı Haftası çerçevesinde halka yönelik faaliyetlerimizi gerçekleştirdik. Derneğimiz adına ses getiren radyo ve televizyon programlarına katıldık, ayrıca gazete köşe yazıları ile geriatri konusunda farkındalığı arttırmayı hedefledik. Solunum TV ve TÜSAD Akademi bünyesindeki faaliyetlere destek verdik.

Planlama ve konu seçiminin özenle yapıldığı ve özellikle genç meslektaşlarımız için verimli olduğunu düşündüğümüz Solunum365'e Sağlıklı yaşlanma ve yaşlıda solunum ilaçlarının kullanımında yaşanan zorluklar ve çözüm önerileri" konusuyla katıldık. Özellikle geriatri alanında teletıp uygulamalarının önem kazandığı günümüz koşullarında derneğimiz tarafından yayınlanan teletıp rehberine katkıda bulunduk. Oldukça verimli geçen 2021 yılı TÜSAD kongremizde sağlıklı yaşlanma, palyatif bakım ve geriatrik olgu sunumlarında meslektaşlarımız ile fikir alışverişinde bulunduk.

Gelecek günlerde de bilimsel üretkenliğimizi ulu çınar TÜSAD'ın çatısı altında olmanın rahatlığı ile arttırmayı planlıyoruz. Gerek derneğimiz gerekse önceki faaliyetlerimizden güç alarak çalışma grubumuzun bilimsel katkılarını arttırarak devam etmek istiyoruz.

Geriatri konusundaki gelişmeleri yakından takiple düzenlenecek sempozyum ve kongrelerde yer almak, toplumun sağlıklı yaşlanma konusunda bilinçlendirilmesine yardımcı olmak için halka yönelik toplantılar yapmak düşüncesindeyiz. Geriatrinin hedefi olan yaşama yılları değil yılları yaşama katmayı TÜSAD bünyesinde çalışma grubu olarak görev kabul ediyoruz.

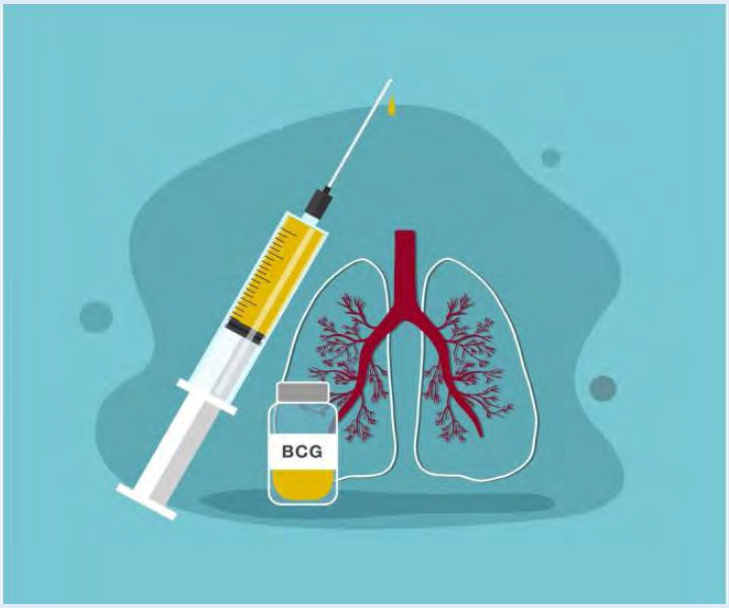
GÜNCEL Aktüel

TÜBERKÜLOZ ÇALIŞMA GRUBU:

Bilgilendirme ve tüberküloz farkındalığı çalışmalarımız devam ediyor

Çalışma grubumuz, tüberküloz konusunda hekimlere ve halka yönelik bilgilendirme çalışmalarımızı ara vermeksizin sürdürüyoruz. Bu amaçla medya iletişim faaliyetlerine ağırlık verirken, literatür paylaşımları, webinar katılımları ve kongre oturumlarıyla meslektaşlarımızla son güncel durumu paylaşıyoruz.

Dr. Dursun Tatar
Dr. Özgür Batum

Tüberküloz Çalışma Grubu olarak meslektaşlarımıza ve halkımıza yönelik bilgilendirme çalışmalarımız devam etmektedir. Güncel literatür paylaşımları, webinar ulusal kongre oturumları ile hekimlerimizi, radyo programları, podcast ve basın açıklamaları ile halkımızı tüberküloz hakkında bilgilendirdik. Solunum365 Tüberküloz modülü sunumlarını genişleterek yeniledik. 2022 yılı içinde webinar, basın açıklaması ve TÜSAD Akademi güncelleme sempozyumunda tüberkülozun güncel durumunu halkımız ve meslektaşlarımızla paylaştık. Solunum aktüelin her sayısında alanımızla ilgili konularda derlemeler paylaştık. Bu sayıda da "BCG ve Tüberküloz aşı çalışmalarında güncel durum" konulu derlememizi ilgilerinize sunuyoruz.

BCG ve Tüberküloz aşı çalışmalarında güncel durum

Bacille Calmette-Guérin (BCG), Calmette ve Guérin tarafından tüberküloz (TB) ve diğer mikobakteriyel enfeksiyonları önlemek için zayıflatılmış bir aşı olarak kullanılmak üzere geliştirilmiş canlı bir Mycobacterium bovis suşudur. Aşı ilk olarak 1921'de insanlara uygulanmıştır ve genel kullanımda TB'ye karşı tek aşı olmaya devam etmektedir. Aradan 100 yıl geçmiş olmasına karşın BCG'nin yerini alacak daha etkin bir aşı geliştirilememiştir.

BCG aşısı dünyada en yaygın uygulanan aşıdır. Üç milyardan fazla bireye, rutin yenidoğan bağışıklama programı çerçevesinde uygulanmıştır ve Türkiye gibi endemik ülkelerde çocukların bağışıklama programında yerini korumaktadır. Dünya çapında kullanımda olan, farklı üreticiler tarafından üretilen ve farklı programlarla uygulanan çok sayıda BCG aşısı vardır, ancak BCG aşısına rağmen tüberküloz halen önemli bir sağlık sorunudur.

BCG aşısı, cüzzam ve Buruli ülseri dahil, diğer mikobakteriyel enfeksiyonlara karşı da korumada etkilidir. Ayrıca mesanenin yüzeyel karsinom tedavisinde immün uyarıcı olarak kullanılır. Doğal olarak edinilmiş veya aşı kaynaklı mikobakteriyel enfeksiyon, TB'ye ve bazı durumlarda diğer mikobakterilere bağlı sonraki hastalığa karşı koruma sağlıyor gibi görünmektedir. Tüberküloza karşı koruma sağlayan doğal enfeksiyonlar, Mycobacterium tuberculosis'in kendisi veya tüberküloz olmayan mikobakterilerle önceden geçirilmiş enfeksiyonu içerir. Bu gözlemler, korumanın yaygın mikobakteriyel antijenlere karşı bağışıklık tepkisi ile sağlandığını düşündürmektedir.

Mycobacterium tuberculosis ile önceki enfeksiyon, sonraki maruziyetle hastalık gelişmesine karşı %80'e varan koruma sağlar. Bununla birlikte, önceki aktif hastalık hem HIV ile enfekte hem de HIV ile enfekte olmayan bireylerde, farklı bir suş nedeniyle ikinci bir aktif TB epizodu riskini bertaraf etmez.

Ayrıca BCG, tüberküloz nedenli çocukluk çağı ölümlerinde genel bir azalma ile ilişkilendirilmiştir. Bu etki tam olarak anlaşılamamış olmakla birlikte, doğuştan gelen bağışıklık hücrelerinin epigenetik ve metabolik yeniden programlanmasıyla ilişkili olabileceği belirtilmektedir.

BCG aşısı intradermal veya perkütan olarak uygulanır. İnsanlarda M. tuberculosis'e karşı doğal enfeksiyon ve duyarlılık genellikle solunum yolu ile gerçekleştiğinden, BCG'nin aerosol uygulaması üzerine araştırmalar yapılmaktadır.

Gecikmiş bağışıklama BCG uyum oranlarını azaltabileceğinden ve bebeklerde tüberküloza maruz kalma ve tüm nedenlere bağlı ölüm riskinde artışa neden olabileceği için, doğumda rutin BCG bağışıklaması tercih edilen uygulama olmaya devam etmektedir. BCG'nin etkinliği, birincil veya destekleyici aşı olarak uygulanıp uygulanmadığına ve hedefin TB enfeksiyonu mu yoksa TB hastalığı mı olduğuna bağlı olarak değişir.

Birincil bağışıklama olarak BCG, küresel Bağışıklama Temel Programının bir bileşeni olarak TB'nin endemik olduğu ülkelerde doğumda rutin olarak uygulanır. Daha önce mikobakteri ile karşılaşmamış olan yenidoğanlarda etkinlik, daha büyük çocuklar ve yetişkinlerden daha yüksektir. BCG, daha önce mikobakteri görmemiş bebeklere doğumda uygulandığında tüm tüberküloz türlerine karşı %70-80 oranında etkilidir. Daha büyük çocukların ve yetişkinlerin birincil aşılaması, daha az etkilidir. Bu fark, muhtemelen alıcının bağışıklık durumu ve mikobakterilere önceden maruz kalma derecesine bağlıdır.

Bebeklerde BCG bağışıklaması, çocuklarda tüberküloz menenjit ve yaygın hastalığın önlenmesinde de (%75-86) çok etkilidir. Bebek BCG bağışıklaması, pulmoner TB'ye karşı uzun süreli koruma sağlar.

Güçlendirici bağışıklama, bebeklik döneminde birincil BCG aşılamasından 15-20 yıl sonra azalan bağışıklık, ergenler ve yetişkinler için etkili bir güçlendirici geliştirme çabalarının gerekçesi olmuştur. BCG yeniden aşılaması genellikle iyi tolere edilir ve minimum risk taşır. Bununla birlikte, Malavi ve Brezilya'daki büyük araştırmalar, canlı BCG'nin destekleyici dozunun TB hastalığına karşı korumanın etkinliğini artırmadığını göstermiştir.

Mikobakteriyel hastalıklara karşı koruma türe özgü görünmemektedir; BCG, tüberküloz olmayan mikobakterilere bağlı enfeksiyonlara karşı koruma sağlayabilir. Ayrıca, NTM enfeksiyonu da TB'ye karşı koruma ile ilişkili bulunmuştur.

Çalışmalar, BCG'nin M. leprae nedenli hastalık riskini %50-80 oranında azalttığını ve bu etkinin BCG'nin destekleyici dozları ile artırılabileceğini göstermiştir. Bebeklerin BCG ile bağışıklanması, M. ülserans'a özgü bağışıklık tepkilerini de indükler. Bazı veriler, BCG'nin M. ülserans nedeniyle Buruli ülser hastalığını önlediğini ve BCG'nin M. ülserans enfeksiyonunun önemli bir komplikasyonu olan osteomiyelit riskini azaltabileceğini öne sürmektedir. BCG, M. avium kompleksine bağlı çocukluk çağı lenfadenitine karşı çapraz koruma sağlar. İsveç ve Finlandiya'da rutin çocukluk çağı BCG aşısının kesilmesi, NTM'ye bağlı çocukluk çağı adenit oranında belirgin bir artış ile ilişkili bulunmuştur.

BCG'nin diğer solunum yolu enfeksiyonlarına karşı da koruyucu olduğu belirtilmektedir. Yunanistan'daki randomize bir çalışmada, hastanede yatan 200 yaşlı yetişkine taburcu oldukları gün BCG veya plasebo verilerek izlenmiş ve bir yıllık yeni enfeksiyonların (ağırlıklı olarak solunum yolu enfeksiyonları) insidansı BCG grubunda yüzde 25 ve plasebo grubunda yüzde 42 bulunmuştur. BCG aşısının yetişkinleri 2019 koronavirüs hastalığına (COVID-19) karşı koruyup korumayacağını belirlemek için çalışmalar devam etmektedir.

Malign hastalıklarla ilişkisi araştırıldığında, bazı çalışmalar, BCG aşısının lösemi ve lenfoma, özellikle Non-Hodgkin lenfomada artan insidans ve mortalite ile ilişkili olabileceğini öne sürerken, bazıları hiçbir fark olmadığı yönünde sonuçlanmıştır.

Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Amerikan Kızılderililerinde ve Yerli Alaskalılarda BCG aşılamasının çok merkezli, 60 yıllık retrospektif takibini değerlendiren bir çalışmada, çocuklukta BCG aşısının akciğer kanserinde önemli bir azalma ile ilişkili olduğu bildirilmiştir. Lenfoma veya lösemi dahil olmak üzere gruplar arasında genel mortalite veya kanser teşhisi açısından bir fark bulunmamakla birlikte, cinsiyet, bölge, aşırı alkol kullanımı, sigara ve tüberküloz kontrollü bir çalışmada, BCG aşılılarda akciğer kanseri oranı önemli ölçüde daha düşük bulunmuştur (100.000'de 18.2'ye karşın 45.4 olgu). Bu gözlemlenen korumanın mekanizması bilinmiyor.

BCG, intradermal olarak veya çoklu dişlere sahip bir cihaz kullanılarak çoklu perkütan ponksiyon yoluyla uygulanabilir. İntradermal ve perkütan uygulamanın klinik etkinliği karşılaştırılabilir görünmektedir. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), BCG'nin intradermal uygulamasını desteklemektedir. Perkütan ponksiyon, Amerika Birleşik Devletleri'nde dağıtılan BCG için, üretici tarafından önerilen yöntemdir; uygulama kolaylığı ve dozun standardizasyonu için mümkün olduğunda intradermal uygulama tercih edilmelidir. İntradermal uygulama, perkütan uygulamaya göre daha fazla in vitro immünojenisite, cilt testi dönüşümü ve yara izi ile sonuçlanmaktadır.

BCG, liyofilize bir üründür ve sulandırıldıktan sonra yetişkinlere BCG aşısının intradermal uygulaması için standart hacim 0,1 mL'dir. Çoklu ponksiyon uygulaması için standart hacim 0,2 ila 0,3 mL'dir. Yenidoğanlar ve 12 aya kadar olan bebekler için doz, intradermal uygulama için 0,05 mL veya çoklu ponksiyon uygulaması için 0,2 ila 0,3 mL'dir. Diğer çocukluk aşıları BCG ile eş zamanlı olarak uygulanabilir.

BCG aşılaması, TB'nin bölgesel prevalansına bağlıdır ve dünya çapında değişkendir. TB prevalansının orta ila yüksek olduğu ülkelerde, yenidoğan aşılaması DSÖ tarafından tavsiye edilmekte ve rutin olarak uygulanmaktadır. Bazı durumlarda, BCG, sağlık çalışanları ve tüberkülin testi negatif olan tüberküloz (özellikle çoklu ilaca dirençli TB) hastalarının yakın temaslılarına da uygulanır. Tüberkülozun endemik olduğu çoğu ülkede çocuklara doğumdan hemen sonra BCG aşısı uygulanır. Hastalığa karşı koruma sağlamada etkisiz oldukları kanıtlanmış olmasına rağmen, bazı ülkelerde rapel dozlar da uygulanmaktadır. Tüberkülin testi ile negatif kalan BCG aşısı alıcıları için rapel doz önerilmez.

Tüberküloz yükünün düşük olduğu ülkelerde rutin BCG aşısı önerilmez veya gerekli değildir. Amerika Birleşik Devletleri'nde rutin BCG aşısı hiç uygulanmamıştır. Bunun yerine, TB kontrol önlemleri gizli TB'nin saptanması ve tedavisine odaklanmıştır. Birleşik Krallık'ta 1953 ve 2005 yılları arasında 13 yaşındaki tüm okul çocukları ve yüksek risk gruplarındaki tüm yenidoğanlar için rutin BCG aşısı uygulanmıştır. Ancak, TB insidansının azalması nedeniyle 2005 yılında BCG aşısı uygulamasına son verilmiştir.

DSÖ, aşağıdaki kriterleri karşılayan ülkelerde BCG aşısının kullanılmasını önermemektedir

- Ortalama yıllık yayma pozitif akciğer TB oranının 100.000'de 5'in altında olması
- Yıllık ortalama TB menenjit oranının, 5 yaş altı çocuklarda 10 milyonda 1'in altında olması
- Ortalama yıllık TB enfeksiyonu riskinin %0,1'in altında olması

Dünya genelinde, TB'nin yüksek oranda endemik olduğu veya TB'ye maruz kalma riskinin yüksek olduğu ortamlarda, DSÖ tüm bebeklere tek doz BCG aşısı verilmesini önermektedir. Sağlıklı yenidoğanlara doğumdan sonra mümkün olan en kısa sürede BCG aşısı uygulanmalıdır. Ayrıca, daha önce aşılanmamış BCG naif okul çağındaki çocukların (7 ila 14 yaş arası) aşılanmasının TB'ye karşı kısmi koruma sağladığı gösterilmiştir.

BCG bağışıklama uygulamaları, TB prevalansına bağlı olarak bölgesel farklılık gösterir. TB prevalansının yüksek olduğu ülkelerde çocukluk çağı BCG aşısı rutin olarak uygulanmalıdır. Orta-düşük TB oranlarına (yılda <5/100.000 smear pozitif olgu) sahip ülkelerde, özellikle TB'ye maruz kalma riski altındaki seçilmiş çocuklar için çocukluk çağı BCG bağışıklaması uygundur. Örneğin, ilaca dirençli hastalığa maruz kalan çocuklar için BCG bağışıklaması uygun olabilir.

HIV enfekte bireylere BCG aşısı yaygın hastalığa neden olabileceği için önerilmez. HIV ile enfekte olduğu bilinen annelerden doğan BCG ile aşılanmış bebekler, yayılmış BCG belirtilerini değerlendirmek için klinik olarak izlenmelidir. Yenidoğan döneminde yayma pozitif akciğer tüberkülozuna maruz kalan bebekler için, BCG aşısı, bebeğe altı aylık koruyucu INH tedavisi uygulanana kadar ertelenmelidir (böylece INH, BCG aşısındaki canlı organizmaları inaktive etmez).

Canlı bir aşı olduğu için, bağışıklığı baskılanmış bireylerde BCG uygulamasının güvenliği önemli bir endişe kaynağıdır. HIV enfeksiyonu, konjenital immün yetmezlik, malignite veya kortikosteroidler ve tümör nekroz faktör-alfa blokerleri gibi immünosupresif ilaçlar nedeniyle bağışıklığı zayıf olan kişilere BCG aşısı uygulanmamalıdır. Ayrıca, yakın zamanda BCG ile aşılanmış bireylerle evde veya diğer yakın temasta bulunan bağışıklığı baskılanmış hastalar için dikkatli olunmalıdır; Enjeksiyon bölgesinden drenaj canlı organizmalar içerir ve bulaşmayı önlemek için örtülmelidir.

HIV enfeksiyonu olan yetişkinler ve TB prevalansının düşük olduğu bölgelerde HIV enfeksiyonu olan bireylere BCG aşısı yapılmamalıdır. Endemik TB bulunan bölgelerde BCG aşısı zararlı fetal etkilerle ilişkilendirilmemiş olsa da canlı bir aşı olduğu için gebelikte uygulanmamalıdır.

BCG'den sonra TST ve IGRA'nın yorumlanması: BCG aşısı olan çoğu kişide aşılamadan iki ila üç ay sonra tüberkülin cilt testi (TST) pozitifleşir. Pozitif reaksiyon zamanla azalır, bebek aşılamasından 10 yıldan fazla bir süre sonra, genellikle <10 mm'dir. Bununla birlikte, tekrarlanan tüberkülin testi ile bu tür reaksiyonlar >10 mm'ye yükseltilebilir.

Mesane kanseri için intravezikal BCG uygulamasının hastaların ≥ %50'sinde TST'nin dönüşümü ile sonuçlandığı ancak pozitif IGRA ile sonuçlanmaması gerektiği bildirilmiştir.

GELİŞTİRME AŞAMASINDAKİ TB AŞILARI

Tüberkülozun önlenmesi için aşı geliştirme çalışmaları devam etmektedir. Birkaç aday aşının klinik deneyleri sürmektedir. Bunlar arasında güçlendirici aşılar (BCG'nin etkisini artırmak için) ve hazırlama aşıları (BCG'nin yerini alması amaçlanan) yer alır. Aday aşı türleri arasında alt birim aşılar (antijenlerin viral veya mikobakteriyel olmayan başka bir vektör aracılığıyla verildiği), canlı atenüe aşılar ve inaktive edilmiş tam hücre aşıları bulunur. Klinik çalışmalarda; enfeksiyonun önlenmesi, hastalığın önlenmesi ve nüksün önlenmesi şeklinde üç tasarım kullanılmaktadır.

Hastalığın önlenmesine yönelik araştırmalarda, iki aday aşı, faz 2 veya faz 3 etkinlik kanıtı göstermiştir. Bunlar şöyledir:

1. M72/AS01E: İki M. tuberculosis proteini (Mtb32A ve Mtb39A) ve bir adjuvandan (AS01E) oluşan bir alt birim güçlendirici aşıdır. Güney Afrika, Kenya ve Zambiya'da latent TB enfeksiyonlu (pozitif interferon-gama salınım testi ile tanımlanan) ve muhtemelen devam eden TB maruziyeti olan ve çoğunluğu çocukluğunda BCG aşısı olmuş 3500'den fazla HIV ile enfekte olmayan yetişkinin dahil olduğu randomize bir çalışmada, üç yıllık takipten sonra plasebo alanlara kıyasla M72/AS01E alan kişilerde TB hastalığı insidansı daha düşük saptandı (100 kişi /yıl için 0,3'e karşı 0,6 olgu); genel aşı etkinliği ise %49,7 bulundu. Koruma, ≤25 yaşındaki katılımcılarda, >25 yaşındakilere göre ve erkekler arasında kadınlara göre daha fazla bulundu. İki grupta benzer sıklıkta ciddi advers olaylar ve ölümler görüldü.

2. SRL-172 ve DAR-901: SRL-172, tüberküloz olmayan bir mikobakteriden türetilen, inaktive edilmiş bir tam hücre güçlendirici aşıdır. Tanzanya'da çocuklukta BCG öyküsü olan 2000'den fazla HIV ile enfekte yetişkinin dahil olduğu randomize bir faz 3 çalışmasında, olgular aşı (beş intradermal doz) veya plasebo almak üzere randomize edilmiş, aşı grubunda TB hastalığı oranında azalma gözlemlenmiştir. Aşı suşu DAR-901, SRL-172 için ölçeklenebilir bir üretim yöntemidir, faz 1 ve 2b denemelerini tamamlamıştır.
TB aşıları, aktif TB hastalığının kemoterapisine potansiyel terapötik yardımcı maddeler olarak da araştırılmaktadır.

Kaynak: von Reyn C F, Bernardo J, Baron E L.Vaccines for prevention of tuberculosis. https://www.uptodate.com/contents/vaccines-for-prevention-of-tuberculosis?search=t%C3%BCberk%C3%BCloz%20a%C5%9F%C4%B1s%C4%B1&source=search_result&selectedTitle=1~150&usage_type=default&display_rank=1 (Erişim tarihi: 24.05.2022)

GÜNCEL Aktüel

PLEVRA ÇALIŞMA GRUBU:

Yeni dönemde güzel işlere imza atmak için meslektaşlarımızı bekliyoruz

Üç yıllık faaliyet süresinin sonuna yaklaşan çalışma grubumuz, alanımızla ilgili en güncel bilgiyi sunmayı sürdürdü. Grubumuzdaki meslektaşlarımız, plevrayla ilgili en temel konu başlıklarındaki sunumlarıyla SOLUNUM 2022'ye katkıda bulunacak.

Dr. Güntülü Ak

Plevra Çalışma Grubu, gerçekleştirdiği faaliyetlerle üyelerimizle birlikte olmaya devam etmektedir. Çalışma grubumuz, geçen yıl olduğu gibi bu yıl da kongremizde faaliyet gösterecektir. Bu yılın sonbaharında gerçekleşecek olan 44'üncü yıllık kongremiz SOLUNUM 2022 için önerilerini sunan grubumuz, birbirinden güzel konularla kongre katılımcılarıyla birlikte olmayı planlamıştır. Bunlardan biri olan "Mezotelyoma"nın olgularla enine boyuna tartışılacağı oturum dikkat çekecek olan oturumlar arasında yer almaktır.

Çalışma grubumuz, TÜSAD Akademi bünyesindeki faaliyetlerine de devam etmektedir. Bu yıl Akademi Kampı'nda Kıbrıs'ta üyelerimizle birlikte plevral sıvılı hastalara yaklaşımı konuşma ve tartışma fırsatı bulduk. Benzer şekilde güz sempozyumunda da güncel bilgilerle birlikte olacağız.

Derneğimizin online eğitim platformlarına katkıda bulunduk. Solunum365 eğitim modüllerini tamamladık. Plevrayla ilgili 6 ana konu alanında uzman, son derece yetkin kişiler tarafından üyelerimize sunuldu. Ayrıca yine Solunum365 içinde yer alan tanısal işlemler bölümüne "Torasentez", "Plevral Drenaj Kateteri", "Plevra Biyopsileri" ve "Tünel Kateter" ile ilgili eğitim videoları ile katkıda bulunduk. Bu platformun özellikle genç meslektaşlarımızın ilgisini çekeceğini düşünmekteyiz.

Pandemi döneminde önemi daha da belirginleşen uzaktan sağlık hizmetlerinin daha iyi anlaşılabilmesi ve uygulanabilmesi için hazırlanan ve ülkemizde alanında bir ilk olan "Göğüs Hastalıklarında Teletıp Rehberi"ne "Plevra Hastalıkları ve Teletıp" başlığı ile katkı sunduk. Yalnız pandemi döneminde değil pandemi dışında da

faydalı olacağını düşündüğümüz rehberi üyelerimize bir kez daha hatırlatmak isteriz.

Güncel bilgiye Türkçe ulaşmak isteyen meslektaşlarımızın başvurabileceği, GEAK tarafından gerçekleştirilmekte olan "Uluslararası Rehberler" platformuna "ERS/ESTS/EACTS/ESTRO Malign Plevral Mezotelyoma Rehberi" çevirisi ile katkıda bulunduk.

Geçen yıl EJP'de yayınlanan ve hem üyelerimizden hem de yabancı meslektaşlarımızdan yoğun ilgi gören "Plevral Girişimler Öncesi Kanama Riskinin Değerlendirilmesi ve Yönetimi" başlıklı derleme yazımızdan sonra veri seti tamamlanan ve bir süredir yazım aşamasında olan "Eksudatif Plevral Sıvılar: Çok Merkezli Çalışma" başlıklı makalemiz yayına hazır hale getirildi.

Üç yıllık çalışma döneminin sonuna yaklaştığımız bu günlerde siz değerli meslektaşlarımızı yeni dönemde güzel işler yapmak üzere Plevra Çalışma Grubu çatısı altında birlikte olmaya davet ediyoruz.

GÜNCEL Aktüel

PULMONER REHABİLİTASYON ÇALIŞMA GRUBU:

Pulmoner Rehabilitasyon Sempozyumu yoğun ilgi gördü

Yaşam kalitesini artıran pulmoner rehabilitasyondan daha çok hastanın yararlanması için faaliyetlerini sürdüren çalışma grubumuzun Pulmoner Rehabilitasyon Haftası kapsamında düzenlediği sempozyum, yoğun katılımla gerçekleşti.

Dr. Gazi Gülbaş

Sağlık Bakanlığı tarafından bu konuda farkındalık oluşturmak için 14-20 Mart 2022 tarihleri arası Pulmoner Rehabilitasyon Haftası olarak ilan edilmiştir.

Pulmoner Rehabilitasyon kronik solunum sıkıntısı nedeniyle günlük işlerini yapamayan hastaların tedavisinde faydası kanıtlanmış, kişilerin günlük yaşam aktivitelerini daha kolay yapmalarını sağlayan ve başkalarına olan bağımlılıklarını azaltan bir tedavi şeklidir. Bu tedavi yaklaşımının verildiği pulmoner rehabilitelerinin ve bu alanda hizmet veren nitelikli personel sayısı ülkemizde çok azdır.

Bu kapsamda 18 Mart 2022 tarihinde İnönü Üniversitesi Turgut Özal Kongre ve Kültür Merkezi'nde İnönü Üniversitesi ve TÜSAD işbirliği ile hekimlere ve fizyoterapistlere yönelik "Pulmoner Rehabilitasyon Sempozyumu" düzenlendi. Sempozyum yoğun ilgi gördü. Malatya Valisi, Malatya Büyükşehir Belediye Başkanı, İnönü Üniversitesi Rektörü, Turgut Özal Tıp Merkezi Başhekimi, sivil toplum örgütleri temsilcileri ve vatandaşların katılımı ile basın açıklamasını takiben yürüyüş gerçekleştirildi.

GÜNCEL Aktüel

'NEFES AL NEFES OL' KSS PROJESİ HAYATA GEÇTİ
Sadece yürüyerek KOAH farkındalığının artmasına destek olabilirsiniz

Yaygın bir akciğer hastalığı olmasına karşın yeterince bilinmeyen KOAH için harekete geçen KOAH Hastaları Derneği ve Solunum Derneği, TÜSAD ile el ele vererek ortak bir proje başlattı. KOAH'ta erken tanı ve tedavinin önemine vurgu yapan "Nefes Al Nefes Ol" projesine destek olmak için yalnızca yürümek ve gün içinde atılan adımları sosyal medyadan bağışlamak yeterli. 19 Mayıs'ta başlayan projede bugüne kadar 1 milyona yakın adım atıldı.

Ezgi Aktaş

Dünyada yaklaşık 400 milyon, ülkemizde ise 5 milyon kişiyi etkileyen KOAH, tüm dünyada 3'üncü sık ölüm nedeni. Genellikle ileri yaş hastalığı olarak bilinen KOAH'ta hastalığa yakalanma yaşı 35- 40'lara inmiş durumda. Öksürük ve nefes darlığı gibi şikayetlerle kendini gösteren KOAH, çoğu zaman erken teşhis edilemiyor. Hastaların çoğu yaşam kalitesi düşmesine karşın KOAH olduğunu bilmeden bu hastalıkla yaşamaya devam ediyor. TÜSAD, bu bilimsel gerçeklerden yola çıktı ve KOAH Hastaları Derneği'yle beraber KOAH'a karşı farkındalık oluşturmak amacıyla tüm Türkiye'yi kapsayan bir iyilik yürüyüşü başlattı.

YILMAZ: ADIMLAR KOAH İÇİN ATILACAK

'Nefes Al Nefes Ol'un KOAH farkındalığının Türkiye genelinde yaygınlaşması açısından bir ilk olduğunu belirten TÜSAD Başkanı Ülkü Yılmaz, projeyle ilgili görüşlerini Solunum Aktüel okurları ile paylaştı: "5000' e yakın hekim üyemizle uzun yıllardır akciğer sağlığı için çalışıyor, KOAH konusunda halkımızı bilgilendirmeye çalışıyoruz. Bu kez sadece siz değerli meslektaşlarımızın değil, herkesin destek verebileceği bir çalışma yapmak istedik ve KOAH Hastaları Derneği ile birlikte önemli bulduğumuz bir KSS (Kurumsal Sosyal Sorumluluk) projesi hayata geçirdik. 'Nefes Al Nefes Ol' projesinin amacı; çok yaygın bir hastalık olan KOAH'ın daha fazla tanınması, erken teşhis ve tedavinin öneminin anlaşılmasını sağlamak. Hedefi ise; göğüs hastalıkları hekimleri olarak bu konuda yürüttüğümüz mücadeleye geniş bir katılım sağlamak. Çünkü bu hastalık başta sigara içenler olmak üzere herkesi tehdit ediyor. Hastalığın görülme yaşı 60'lar, 50'ler derken 35'lere kadar düşmüş durumda. Nefes darlığı, öksürük ve balgam gibi belirgin belirtileri olmasına karşın, KOAH yeterince bilinmiyor ve göz ardı edilebiliyor. Ülkemizde her yıl binlerce insan bu hastalık yüzünden hayatını kaybediyor. Oysa KOAH tedavi edilebilir bir hastalık. 'Nefes Al Nefes Ol' projesi ile tüm bunlara dikkat çekmek istiyoruz."

NEFES AL
NEFES OL

SÜERDEM: 100 KİŞİDEN 90'I FARKINDA DEĞİL

KOAH Hastaları Derneği Başkanı Prof. Dr. Mecit Süerdem ise okurlarımız için şu mesajları verdi: "Türkiye'de ne yazık ki 100 kişiden 90'ı KOAH olduğunun farkında bile değil. TÜSAD ve KOAH Hastaları Derneği olarak en önemli misyonlarımızın arasında toplumda KOAH farkındalığını artırmak bulunuyor. Türkiye'de bir ilk olan 'Nefes Al Nefes Ol Yürüyüşü'nü, derneklerimizin bu temel amacına hizmet etmek için planladık. Çünkü hepimizin bildiği üzere hastaların çoğu erken tanı alamıyor. Hastaların üçte biri ilk tanı aldıklarında hastalığın ileri evresine girmiş oluyor. Pek çok insan yaşadığı belirtilerin KOAH olduğunu bilmeden yaşamını sürdürüyor. Halbuki erken tanı ile KOAH önlenebilir ve tedavi edilebilir bir hastalık olabilir. İşte bu amaçla Türkiye'deki herkesi bizimle birlikte yürümeye davet ettik. Hedefimiz; kısa sürede adımlarımızın 3 milyon 600 bine ulaşması. Böylece Türkiye'nin kara sularını tamamını sanal olarak yürümüş olacağız. Atacağımız her adım bağışa dönüşecek ve KOAH hastalarına nefes olacak."

KISA KISA 'NEFES AL NEFES OL'

- 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nda başlayan proje, 16 Kasım Dünya KOAH Günü'ne kadar devam edecek.
- Amaç; tüm Türkiye'den katılımcıların gerçek hayatlarında attıkları adımları dijital ortamda bir araya getirerek sanal bir Türkiye turu yapmak.
- Atılan her 1,000 adımda TÜSAD, KOAH Hastaları Derneği'ne 10 TL. bağış yapacak.
- Hedef, 3 milyon 600 bin adım atarak, Türkiye'nin 2753 km. olan kara sınırını tamamlamak.
- Proje başladığından bugüne kadar geçen sürede toplam 1 milyona yakın adım atıldı.

KOAH HASTALARINA NEFES OLMAK ÇOK KOLAY

Türkiye'de yaşayan 7'den 70'e her bireyin katılabileceği projeye destek olmak çok kolay. İşte yapılması gerekenler:

- Henüz almadıysanız, Instagram'da@solunumdernegi ve @koahhastalaridernegi hesaplarını takibe alın.
- İşe, okula, markete, spora yürüyerek giderken adımsayarınızı açın.
- Gün boyu attığınız adım sayınızı #NEFESALNEFESOL etiketiyle kendi Instagram akışınızda ya da hikayenizde paylaşın. Paylaşımlarınızda iki derneğin hesaplarını etiketlemeyi de unutmayın.
- Projeyi sevdiklerinizle, dostlarınızla paylaşın, tanıtım filmini izleyip sosyal medya hesaplarınızda duyurun. (https://youtube.com/watch?vf4ulo5bzzU0)
- 1-10-100-1000 derken, adımlar KOAH hastaları için farkındalık faaliyetlerinde kullanılmak üzere bağışa dönüşsün.

GÜNCEL Aktüel

KOAH Hastaları Derneği, faaliyetlerini başarıyla sürdürüyor

Toplumda KOAH farkındalığını artırma çalışmalarını sürdüren KOAH Hastaları Derneği, başarılı bir faaliyet yılını geride bıraktı. Derneğimiz, alerji, astım ve Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı hasta derneklerinin oluşturduğu EFA'ya tam üye olurken, aynı zamanda TÜSAD ile ortak çalışmalarını devam ettirdi ve KOAH'ta erken teşhis ve tedavinin önemine dikkat çekmek amacıyla "Nefes Al Nefes Ol" yürüyüşünü hayata geçirdi.

Dr. Mecit Süerdem
KOAH Hastaları Derneği Başkanı

KOAH Hastaları Derneği, toplumda KOAH farkındalığını artırma çalışmalarını sürekli devam ettirmektedir. 2002 yılından bu yana her yıl kasım ayında dünya genelinde KOAH Günü etkinlikleri düzenlenmektedir. Derneğimiz topluma yönelik olarak hastalığın önlenebilir olduğuna dikkat çekmek amacıyla, 2021 Dünya KOAH Günü sloganı olarak 'KOAH'a karşı çal bir ıslık' mesajını kullandı. Bu slogan hastalar için "KOAH iseniz doğru tedavi ile kaliteli yaşayabilirsiniz" anlamı taşımaktadır.

Dünya KOAH Günü etkinlikleri içinde ulusal yazılı ve görsel medyada yer almamıza ek olarak sosyal medyayı çok etkin bir şekilde kullandık. Bu yıl içinde artan elektrik maliyetleri nedeniyle, evde cihaz kullanan hastalarımızın faturaları ödemedeki zorluklarını yazılı ve görsel medyada çok kez duyurduk. Sağlık otoriterleri ve bürokrasiye alınması gereken kararlar için uyarılarda bulunduk.

YENİ YÖNETİM KURULU GÖREVE BAŞLADI

Derneğimizin 2'nci Olağan Genel Kurulu, 20 Ekim 2021 tarihinde Ankara'da gerçekleştirildi. Yeni yönetim kurulu üyeleri; Mecit Süerdem, Mustafa Tekin İmir, Ali Hazar, Erhan Özşakacı ve Yiğit Koçer olarak belirlendi. Denetleme kuruluna Can Öztürk, Mustafa Kük ve Sedanur Kılıçaslan seçildi.

Derneğin kurucu yönetim kurulu üyelerinden olan emekli veteriner hekim Erdal Gürol, KOAH ve komplikasyonları nedeniyle vefat etti. Kendisini saygı ile anıyoruz.

Hastalığı boyunca takip ve tedavisi ile yakından ilgilenen Ufuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı'nın öğretim üyeleri, araştırma görevlileri ve tüm sağlık personeline teşekkür ediyoruz.

EFA'YA TAM ÜYELİĞİMİZ KABUL EDİLDİ

Bu arada önemli bir gelişme yaşandı ve KOAH Hastaları Derneği, European Federation of Allergy and Airways Diseases Patients' Associatıons (EFA) tam üyeliğine kabul edildi. EFA, merkezi Brüksel'de bulunan bağımsız, kâr amacı gütmeyen bir kuruluşdur. EFA alerji, astım ve kronik obstrüktif akciğer hastalığı hasta derneklerinden oluşan bir Avrupa ittifakıdır. 1991 yılında İsveç'in Stockholm şehrinde kurulan EFA'nın şu anda 24 Avrupa ülkesinde 38 üyesi bulunmaktadır.

26-27 Mayıs tarihlerinde İzlanda'da yapılacak olan EFA genel kuruluna yönetim kurulu üyemiz ve TED Üniversitesi Uluslararası Ofis Şefi Yiğit Koçer ülkemizin ve derneğimizin temsilcisi olarak katıldı. Genel kurul izlenimlerini Solunum Aktüel içinde detaylı bir şekilde duyuracağız.

EĞİTİM VİDEOLARIMIZ YAYINDA

Tıp fakültesi öğrencileri ile hastalara ve topluma bilgi olarak iletilmesi gereken konulardan oluşan kısa video çekimleri yaparak bu videoları sürekli olarak sosyal medyamızda yayınladık. Ayrıca iki ay önce başlattığımız proje çerçevesinde öğretim üyeleri ile çok sayıda kısa video çekimleri yapmaya başladık. Tüm videolar periyodik olarak sosyal medyada paylaşılacak ve derneğimizin web sitesine kalıcı olarak yerleştirilecek.

NEFES AL NEFES OL İLE KOAH FARKINDALIĞINA KATKI

Geçtiğimiz günlerde önemli bir KSS (kurumsal sosyal sorumluluk) projesini de hayata geçirdik. Ülkemiz için çok anlamlı bir gün olan 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nda İstanbul'da "NEFES AL NEFES OL" projesini başlattık. "NEFES AL NEFES OL" projesinde günlük hayatımızda attığımız adımları sosyal medya üzerinden bağışlamak mümkün olacak. TÜSAD, atılan her 1000 adım karşılığında KOAH Hastaları Derneği'ne 10 TL bağışta bulunacak. TÜSAD ve KOAH Hastaları Derneği'nin birlikte hayata geçirdiği bu "Sağlıklı Gelecek Yürüyüşü: Nefes Al Nefes Ol" projesiyle KOAH'ta erken teşhisin önemine dikkat çekilmesi hedefleniyor.

Bu proje ile bireylerin günlük hayatlarında birbirlerinden bağımsız olarak attıkları gerçek adımlar, dijital ortamda bir araya gelerek sanal bir Türkiye turuna dönüşecek. Adımların toplam sayısı 3 milyon 600 bini geçtiğinde ise Türkiye'nin kara sınırı bir tur dönülmüş olarak hedefe ulaşılacak.

TÜSAD'A DESTEKLERİ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİZ

Derneğimizin hasta derneğimize destek için başlattığı proje nedeniyle TÜSAD Merkez Yönetim Kurulu üyelerine teşekkür ediyoruz. Bunun da ötesinde hasta derneğimize sağladığı destekler ile her zaman yanımızda olan uzmanlık derneğimiz TÜSAD'a sonsuz teşekkürler ediyoruz. TÜSAD alanımızdaki tek kamu yararına dernek olarak bu misyonuna yakışır biçimde, çok etkin bir sivil toplum organizasyonu olan KOAH Hastaları Derneği kurulmasına öncülük ederek ve ekonomik olarak destekleyerek toplumumuza her zaman olduğu gibi önemli bir katkı sağlamış oldu. Derneğimizin merkez ofisi olarak TÜSAD Ankara Şubesi ofisini kullanıyoruz. Sonuç olarak KOAH Hastaları Derneği'ni bir TÜSAD çalışma grubu olarak da kabul edebilirsiniz.

İNHALASYON CİHAZI EĞİTİMİ ÇOK ÖNEMLİ

Günlük yoğun çalışma temposu içinde hastalarınızın eğitimi için ne yazık ki yeterli zaman ayırmanız mümkün olmuyor. Tüm kronik hastalıklarda olduğu gibi KOAH da da hasta ve hasta yakınlarının eğitimi tedavinin başarısında kilit rol oynuyor. Hasta derneğimizin web sitesi: www.koahhastalaridernegi.org bir eğitim platformu misyonunu üstlenmiş durumunda. Hastalık ile ilgili her sorunun yanıtı web sitemizde yer alıyor. Bunun yanı sıra şu bilgilendirmeleri yaparak sizlerin desteğinizi de beklediğimizi hatırlatmak isteriz.

HEKİMLER HASTALARINA ÖNERİP KATKIDA BULUNABİLİR

- Hastalar kullandıkları inhalasyon cihazlarının eğitim videolarını web sitemiz üzerinden izleyerek cihazlarını hatasız kullanabilirler.
- Tüm KOAH hastalarınıza hasta derneğinin ismini not ederek vermeniz onların eğitimine büyük katkı sağlayacaktır.
- Hastalarınızı ve hasta yakınlarını web sitesindeki kısa bir üyelik başvuru formunu doldurmaları konusunda da bilgilendirin. Üyelik ücretsiz ve sadece formu doldurmaları yeterli olacaktır.
- Üyeliğin ücretsiz olduğunu da belirtirseniz üye olma olasılıkları artacaktır. Dernek üyeliğiyle birlikte hastalar sosyal medyadan yapılan düzenli bildirimlere de ulaşabileceklerdir.
- EFA'nın gelecek genel kurulunda derneğimizi yönetim kurulunda da temsil etmek amacındayız. Bu amaca ulaşabilmek için dernek üye sayımızı artırmak elimizi çok güçlendirecektir.

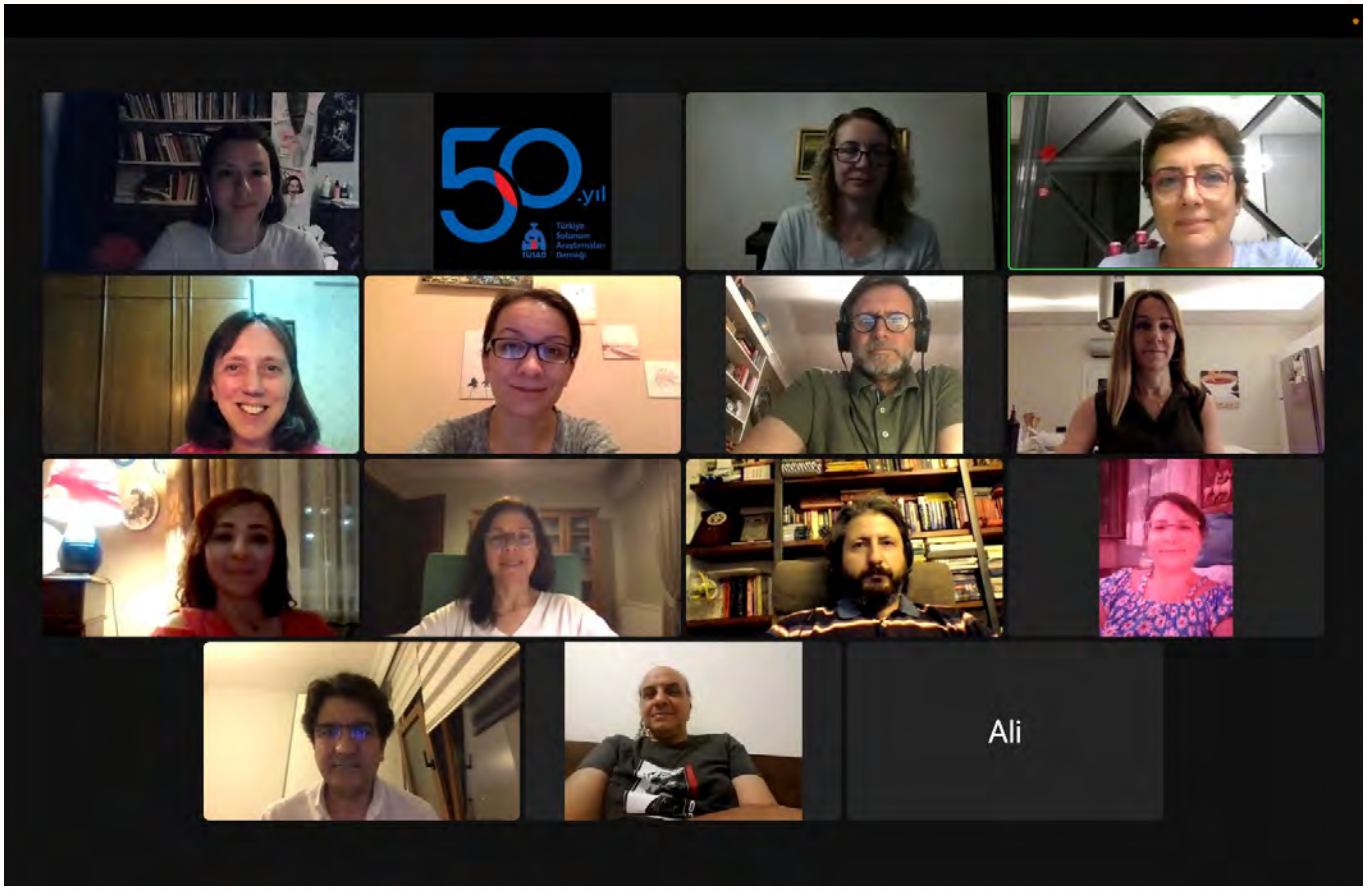
GÜNCEL Aktüel

AKADEMİK BAŞARI VE BİLİME KATKININ MUTLULUĞUNU YAŞAMAK:

'Çalışmamı EJP'ye gönderdim!'

Bundan 46 yıl önce SOLUNUM Dergisi olarak yayın hayatına başlayan, 2014'te ise baştan aşağı yenilenip yayın dili İngilizce olarak güncellenerek uluslararası nitelik alan Eurasian Journal of Pulmonology ile hem bilime katkı sunmanın hem de akademik çalışmalarımızı meslektaşlarımızla paylaşmanın mutluluğu içindeyiz.

Dr. Ali Fidan

Birçok meslektaşımız, bilim insanı ve araştırmacı yayınlanmasını istedikleri araştırmalarını ve olgularını Eurasian Journal of Pulmonology (EJP) dergisine gönderiyor ve heyecanla karışık bir tebessümle sonucu bekliyor. En azından bana öyle geliyor. Öyle ya, onca emek vererek sonuçlandırdığımız bir bilimsel çalışmanın sonuçlarının meslektaşlarıyla, tıp dünyasıyla paylaşılması hem bilime katkı olacak hem de başarının verdiği mutluluğu yaşatacak, itiraf edelim, gururumuzu da okşayacak.

Bunlarla eş zamanlı olarak akademik hayatımızın birer adımı olarak yerini alacak.

NEDEN EJP?

Yıl 1976, EJP'nin köklerini oluşturan SOLUNUM Dergisi yayın hayatına başlıyor. Yani, 46 yıl önce… O dönemin teknolojik imkanları da göz önüne alındığında yeni yeni filizlenmekte, yeşermekte olan fidanın can suyunun "özveri ve bilimsel adanmışlık" olduğunu anlamak hiç de zor olmasa gerek. Aynı zamanda finansal yetersizlikler de düşünüldüğünde basımın Nazım Terzioğlu Matematik Araştırma Enstitüsü Baskı Atölyesi'nde ücretsiz olarak yapılabilmesi özverili ve cefakâr editöryal ekibin en büyük şanslardan biriydi.

Hayatın her alanında olduğu gibi bilim dünyası da, tıp dünyası da, yayıncılık dünyası da ilerliyor ve gelişiyor. Buna ayak uyduramayanlar ne ayakta kalabilir ne de tercih edilir. Oysa sorumuz şuydu: Neden EJP'yi seçtiniz?

EJP'ye giden yolda SOLUNUM Dergisi döneminin gereklerine uyum sağlayarak, 2000 yılına kadar ulusal kongrelerin panel, konferans ve serbest bildirilerinin yer aldığı sayılar olarak basılmışken, sonrasında yayın kabul eden bir dergiye dönüşmüştü. Takip eden yıllarda hakemli dergi olmuş ve profesyonel bir yayınevi tarafından basılmaya başlanmıştı. 2011 yılında derginin ulusal editörler kurulu ve hakem listesi genişletildi ve uluslararası editörler kurulu oluşturuldu. Derginin e-ISSN numarası alınarak, yayına kabul edilen makalelere Digital Object Identifier (DOI) numarası verme işlemi başlatıldı ve makalelerin, dergi basılmadan önce web sayfasından "Ahead Of Print" formatında yayınlanması olanağı sağlanmış oldu.

YAYIN HAYATINDA YENİ DÖNEM

Tüm bunlar dergiye olan ilgiyi ve güveni artırarak daha çok bilim insanın yazılarını, çalışmalarını gönderme nedeni oldu kuşkusuz. Ancak derginin yayın hayatındaki önemli değişiklik ve ilerleme adımı 2014 yılında geldi. SOLUNUM Dergisi'nin adının Eurasian Journal Of Pulmonology olarak değiştirilmesi oldu. Yayın dilinin İngilizce olmasına karar verildi. Bu önemli bir adım olduğu kadar iddialıydı da. Hem derginin okunduğu, eriştiği kitle bir anda ulusal çerçeveden küresel çerçeveye genişledi hem de dünyanın her bölgesinden bilimsel çalışma gönderilmesi alanı açıldı.

EJP Dergisi, halen TÜBİTAK Ulakbim, Türkiye Atıf Dizini, Index Copernicus, EBSCO, CINAHL, Proquest, DOAJ ve HINARI tarafında indekslenmekte ve Thompson Reuters'ın Web of Science indeksine alınmış durumda. SCI'nin öncüsü olan ve yine Thompson Reuters'in indeksi olan ESCI'ye de kabul edilmiş durumda. Bu denli geniş erişim alanı içinde yer alan ve İngilizce yayınlanan bir dergideki yazılarının dünya ölçeğinde okunmasını, atıf almasını kim istemez ki?

EJP'DE HAKEM DEĞERLENDİRMESİ

Hakemlik, bir bilimsel çalışmanın, uygunluk, yeterlilik, özgün olma ve bilime katkı açısından, yine bu alandaki uzman kişiler tarafından değerlendirmesi sürecidir. "Peer review" meslektaş/akran değerlendirmesi olarak kabul edilir ve EJP hakemliği bu sistem üzerinden devam etmektedir.

Hakemler kendilerine, yazar ve kurum bilgiler içermeyecek şekilde gönderilen yazıyı bağımsız ve tarafsız olarak değerlendirirler. Bilimsel makale değerlendirmesinde hakem sadece yazının kabul veya reddedilmesine karar vermez. Aslında hakemin yazı ile ilgili en önemli katkısı, kabul edilebilirlik ölçütlerini asgari oranda sağlayan bir çalışmayı, yapacağı düzeltme ve düzenleme önerileriyle en iyi hale getirmek ve yayınlanmasını sağlamak olacaktır ve EJP hakemlik sürecini bu esaslara uygun biçimde gayretlerini sürdürmektedir.

Sonuçta hakem de aynı alanda çalışan ve işin uzmanı olan kişidir ve hakem değerlendirmesi kelimenin tam anlamıyla "gönüllülük" işidir. Bir makalenin hakkıyla değerlendirilmesi gerçekten zaman ve emek ister, istiyor. EJP'de veya başka dergilerde hakemlik yapan bilim insanları, meslektaşlarımız, aslında kendi uzmanlık alanlarına olan saygıları, bilimsel çalışmalara katkıda bulunma arzusu ile görevi yapmaktalar.

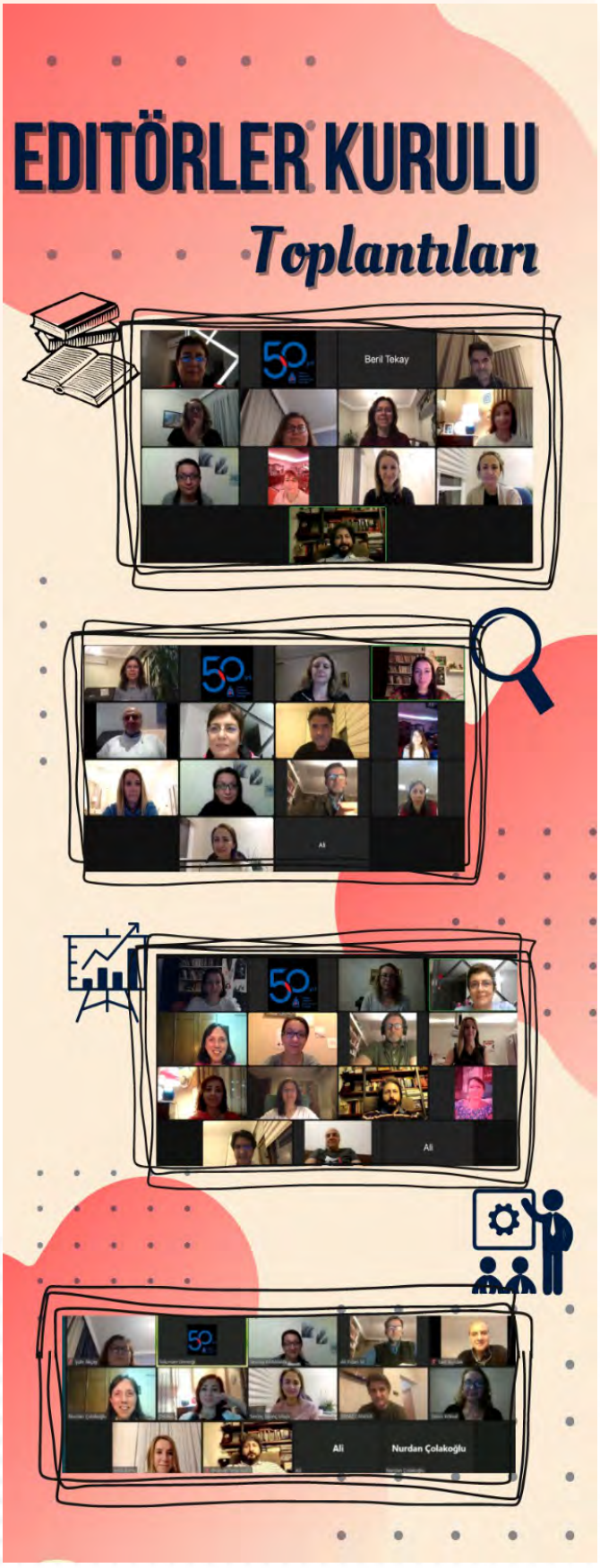
Bu nedenle de gösterdikleri emek ve özverileri için ne kadar teşekkür edilse azdır. Bu duyguyu derinden hisseden EJP editörlüğü, değerlendirme süreci uzamışsa eğer (günlük yoğunluklar düşünüldüğünde hiç de şaşırtıcı bir durum değil) "utanarak/sıkılarak/üzülerek" hakemlere hatırlatmalar yapmaktadır, lütfen bağışlasınlar.

Hakem değerlendirmesinin ardından yazınız ret, minör revizyon, major revizyon, kabul seçeneklerinde biriyle size geri döndüğünde, yazının başlığındaki "Çalışmamı EJP'ye gönderdim…" cümlesinin artık devamı gelmiştir.

Uzman hakem görüş ve önerileriyle daha da iyi bir noktaya evrilmiş olması muhtemel yazı dünyadaki çok çok sayıdaki bilim insanının erişimine açılmanın arifesindedir artık, siz yeni çalışmalara başlarken…

EJP'NİN MUTFAĞI: YAZILAR NASIL DEĞERLENDİRİLİYOR?

Kuruluşunda, editörlerin matbaada bizzat düzenleme işlerini yürüttüğü bu amatör ruh değişmeden devam ediyor. En güncel haliyle https://ajpmanuscriptmanager.net/ üzerinden göndermiş olduğunuz yazınız önce yazım kuralları ve benzerlik oranı açısından incelenir. Uygunluk yoksa hakem öncesi düzeltme için size geri gönderilir. Uygunluk sağlandığında asıl bilimsel değerlendirme süreci olan hakem değerlendirmesine gönderilir. Bu aşama ile ilgili birkaç noktaya değinmek ve hak edilmiş bir teşekkürü hak sahiplerine iletmek yerinde olacak.

Yayınlarınızı Bekliyoruz

GÜNCEL Aktüel

COVID-19 salgınında tünelin ucu göründü mü?

COVID-19, 2022 Haziran itibarıyla 553 milyar kişiyi enfekte etti ve yaklaşık 6 milyon kişinin ölümüne sebep olarak dünya tarihinde en uzun süren ve en büyük nüfusu etkileyen salgın oldu. Omicron varyantının gelişmesiyle salgında mortalite büyük ölçüde düştü. Ancak salgında henüz tünelin ucu görünmüş değil. Aşılamadaki dengesizlikler ve az gelişmiş ülkelerde yeni varyantların oluşması gibi riskler halen sürüyor.

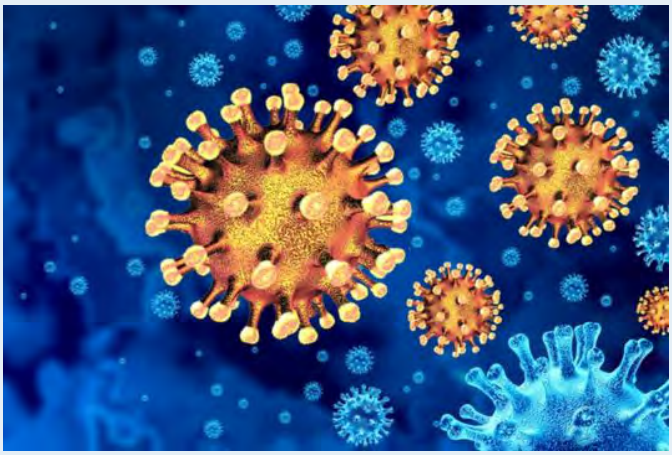
Dr. Berna Kömürcüoğlu

Aralık 2019'da Çin'in Wuhan kentinde ilk kez tanımlanan COVID-19 pandemisi, 2,5 yılını doldurdu. 2002 yılında SARS ve 2012 yılında MERS-CoV nedeniyle Dünya Sağlık Örgütü pandemi uyarısı yapmıştı. Bu kısa sürede kendi kendini sınırlayan iki coronavirüs enfeksiyonu da hayvanlardan insana geçen zoonotik enfeksiyonlardı. İnsandan insana geçiş özelliği kazanarak hızla yayılmaya başlamaları ve farklı kıtalarda

COVID-19 da çok kısa sürede hızla yayıldı, Mart 2020'de birçok kıtada 3 milyon kişi hızla enfekte olmuştu bile. Çin'den sonra Taylan gibi komşu ülkelerin yanı sıra Avrupa ve Amerika kıtasında da hızla vaka sayıları artmaya başladı. ACE reseptörleri selektif tutulumu ile hızlı akciğer tutulumu yapması, hızla solunum yetmezliği ve ARDS tablosuna neden olması, MAS (makrofaj aktiftin sendrom) ile sitokin fırtınası yaratması mortaliteyi arttıran faktörlerdi.

Diğer coronavirüs enfeksiyonları aksine COVID-19 maalesef kendini sınırlamadı, varyantlar geliştirerek yayılmaya devam etti. Aralık 2020 itibarıyla aşı çalışmaları sonuç vermeye, birçok ülkede yaygın aşılama uygulanmaya başlandı.

Aralık 2019'dan günümüze Alfa, Beta, Gama ve Delta tüm dünyada hastalığın pikler halinde seyretmesinden sorumlu hâkim varyantlar olarak tanımlandı. Kasım 2021'de ilk kez tanımlanan Omicron varyantı (BA.1), Delta'ya göre daha bulaştırıcı olmasına rağmen, akciğer tutulumunun azalması ve daha hafif klinik tablo / mortaliteye sebep olması nedeniyle salgının sona ereceğine dair umutları arttırdı.

OMICRON HALEN HâKİM VARYANT

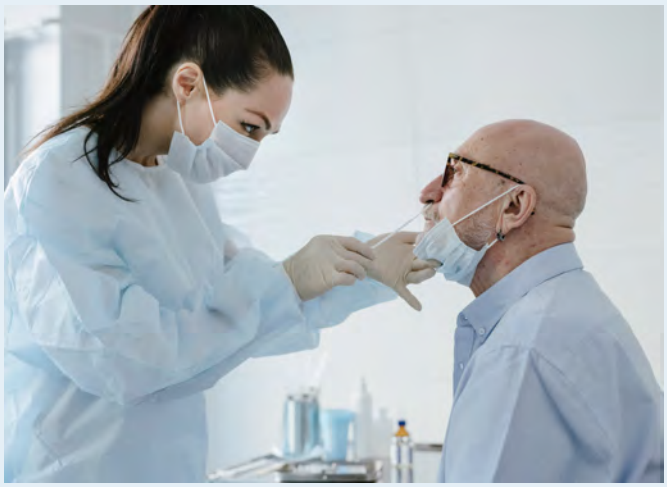
Pandeminin nasıl sona ereceğine ait en önemli teorilerden biri; pandeminin endemiye dönüşeceği, virüsün giderek daha hafif hastalık yaptığı forma evrileceği ve mevsimsel grip formlarından biri oluşturacağı yönündeydi. Omicron'un gelişmesi bu yöndeki umutları artırdı. Ancak mevcut aşıların Omicron'a karşı koruyuculuğunun daha düşük olması nedeniyle tüm dünya ülkelerinde geçtiğimiz kış aylarında tekrar hızlı vaka artışlarına sebep oldu. Aşılılarda daha hafif geçmekle beraber yine de özellikle yaşlı ve ek komorbiditesi olan kişilerde ağır hastalık ve artmış mortalite görüldü.

ENDEMİ DEMEK İÇİN HENÜZ ERKEN

2022 bahar aylarının gelmesiyle tüm dünyada ve ülkemizde Omicron piki sonrası hızlı vaka azalması görüyoruz. Omicron (BA.1) ve alt varyantları BA.2-4-5 halen dünyada hâkim varyant olmaya devam ediyor. Ancak korunma tedbirlerinin ve maske kullanımının kaldırılması özellikle kış aylarında kalabalık toplumlarda yeniden vaka artışlarına sebep olabilir. Omicron'dan sonra daha bulaşıcı ve daha öldürücü bir yeni varyant ortaya çıkmadığı sürece salgının hızı azalmış durumda. Ancak endemiye dönüştüğünü söylemek için henüz erken.

COVID-19 2022 Haziran itibarıyla 553 milyar kişiyi enfekte etti ve yaklaşık 6 milyon kişinin ölümüne sebep olarak dünya tarihinde en uzun süren ve en büyük nüfusu etkileyen salgın oldu. Maalesef dünya çapında aşılama oranlarının dengesizliği, özellikle Afrika Kıtası ve az gelişmiş ülkelerde hastalığın yayılması ve yeni varyantların ortaya çıkması açısında risk oluşturmaya devam ediyor.

YAŞAM Aktüel

Prof. Dr. Levent Dalar, Solunum Güncel dinleyicileri için anlattı:

SAVAŞLAR, GÖÇLER VE AKCİĞER HASTALIKLARI

Pandemi gibi bir sorunla giriş yaptığımız 2022 yılında, bölgemizde bir savaşın başlamış olması hepimizi derinden etkiledi. Rusya'nın Ukrayna'ya başlattığı operasyon "savaşlar, göçler ve akciğer hastalıkları" konusunu bizim de gündemimize taşıdı. SolunumTV podcast kanalımızda Nilgün Karataş'ın konuğu olan Prof. Dr. Levent Dalar, bu konuda önemli bir değerlendirme yaptı.

Savaşlar ve göçler, insanlık tarihinin en önemli dramlarından biri. Tarih boyunca insanlığın savaşlar ve göçler nedeniyle yaşadığı büyük acılar ortak hafızamızın en tramvatik anılarını oluşturuyor. Üstüne bir de hastalıklar, salgınlar gelince sonuçlar çok daha ağır olabiliyor. Hastalıkların savaşlar ve göçler gibi nedenlerle daha yıkıcı sonuçlara neden olduğu bir gerçek.

Şimdilerde pandemi sona ermiş gibi yaşıyor olsak da 2022 yılına çok iyi başladığımız söylenemez. 1999 yılı sonlarından itibaren insanlığı aylarca esir eden pandemi yetmezmiş gibi bir de yaşanan savaşlar, acıları ve endişeleri artırdı. Rusya'nın 24 Şubat 2022 tarihinde Ukrayna'ya başlattığı operasyon tüm dünyayı psikolojik olarak etkisi altına aldı. Erkeklerin savaşa katılırken yaşlıların, kadınların ve çocukların göç etmek zorunda kalması, bizlerin bunları TV ekranlarından canlı canlı izliyor, Twitter gibi sosyal medya mecralarından anında takip ediyor olmamız hepimizi derinden yaraladı.

TÜSAD olarak biz de bu konuyu sağlıkçı bakış açısı ile ele aldık. Biliyorsunuz SolunumTV podcast kanalımız ile solunum sağlığı konusunda içerik üretmeye, üyelerimizin yanı sıra halkımızı bilgilendirmeye önem veriyoruz. Bu doğrultuda gündemdeki konuları ele aldığımız Solunum Güncel podcastimizde de bu konuyu irdeledik. Spotify, Google Podcast, Apple Podcast, Anchor, Breaker gibi pek çok podcast mecrasından ve www.solunum.tv.com web sitesinden ulaşarak dinleyebileceğiniz bu yayında Prof. Dr. Levent Dalar'ı konuk ettik. Gazeteci ve İletişim Danışmanı Nilgün Karataş'ın sorularını yanıtlayan Prof. Dr. Levent Dalar, önemli hatırlatmalar ve uyarılar yaptı.

"İnsanlık tarihi maalesef, büyük oranda yıkımların tarihi" diyerek değerlendirmesine başlayan Dalar, "İnsan doğadaki en yıkıcı tür. Bunu söylemek acı verse de bu tespiti yerli yerine koymak lazım" dedi. Savaşlar ve akciğer sağlığı arasında önemli bir ilişki bulunduğuna dikkat çeken Dalar, bu durumun olumsuz etkilerine örnek olarak; 1. Dünya Savaşı'nın hemen arkasından gelen İspanyol gribini gösterdi. İnsanlık tarihinin en ağır pandemilerinden biri olan İspanyol gribi, influenza virüsüne bağlı olarak 1918 ve 1919 yılları arasında dünya nüfusunun yaklaşık olarak 3'te 1'ini etkiledi. Bu salgın pandemiye adını veren İspanyollar ile sınırlı kalmayıp, önce Avrupa'ya ağır bir darbe vurdu, ardından da Kuzey Afrika, Hindistan, Çin ve Avustralya'ya sıçrayarak tüm dünyayı etkisi altına aldı.

BÖLGESEL SAVAŞLAR DA TETİKLİYOR

Günümüzde ise büyük ölçekli savaşların yerini küçük ölçekte bölgesel savaşlara bıraktığını hatırlatan Prof. Dr. Levent Dalar, bunun da çok etkili nüfus hareketlerine yol açtığına dikkat çekti. Kenya'nın kuzeyinde Darfur'da bulunan ve yaklaşık 5 milyon insanın yaşadığı büyük mülteci kampını örnek olarak gösteren Dalar, "dünya üzerindeki cehennem" olarak tanımladığı bu gibi yerlerde sıtma, tüberküloz, kolera gibi pek çok bulaşıcı hastalığın yaygın olarak görüldüğünü vurguladı.

AĞIR SONUÇLAR DOĞURUYOR

Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesinin savaşların yıkıcı etkilerine yeniden gözler önüne serdiğini belirten Dalar, "Bu artık insanlığın yaşamaması gereken acılardan biri" dedi. Dalar, pandemi riskinin yanı sıra savaşların "insanların doğal, günlük ihtiyaçlarına ulaşamaması, yeterli beslenememesi, temiz su kaynaklarına ulaşamaması, barınma koşullarının kötüleşmesi" gibi ağır sonuçlara neden olduğunu da hatırlattı. "Bütün bunlar sadece akciğer sağlığını değil, genel olarak sağlıklı olmanın önündeki engeller" diyen Dalar, ülke yönetimlerinin bu tür yanlışlardan uzak durması gerektiğini vurguladı. Dalar, sözlerini şöyle tamamladı: "Dünyanın ve insanlığın artık bu tür olayları kaldıracak gücü yok. Hem dünyanın kaynaklarını tükettik hem de kendi ırkımızı tüketecek noktaya geldik. Bu nedenle herkese sağduyu diliyorum."

RÖPORTAJ Aktüel

TÜSAD göğüs hastalıkları hekimlerine yönelik teletıp rehberini yayınladı

Türkiye'de bu yıl yürürlüğe giren ve sağlık hizmetlerine uzaktan erişime olarak veren teletıp uygulamaları uzun zamandır TÜSAD'ın gündeminde. TÜSAD, Türkiye'deki ilk teletıp rehberlerinden biri olan "Göğüs Hastalıklarında Teletıp Rehberi" adlı kitabı okurla buluşturunca, bu rehberin editörleri Dr. Onur Turan ve Dr. Volkan Kara ile kapsamlı bir söyleşi yaptık.

Kısa bir süre önce Türkiye'de sağlık sisteminde ciddi bir değişikliğe gidildi ve "Uzaktan Sağlık Hizmetlerinin Sunumu Yönetmeliği" yürürlüğe girdi. Özellikle pandemi döneminde önem kazanan ve teletıp olarak da bilinen bu yöntem, bu yönetmelikle birlikte yasallaştı. Böylece vatandaşlar sağlık hizmetlerini mekân ve coğrafyadan bağımsız olarak teknolojik imkanlar üzerinden alabilecek. TÜSAD, eğitim kitapları serisi kapsamında "Göğüs Hastalıklarında Teletıp Rehberi" adlı yayını hazırladı. Kitabın editörlüğünü üstlenen Doç. Dr. Onur Turan ve Doç. Dr. Volkan Kara ile bu çalışmanın perde arkasını konuştuk. SolunumTV'de podcast olarak yayınlanan bu röportajlarla hocalarımız sorularımızı şöyle yanıtladı:

ONUR TURAN: ÜLKEMİZİN İLK TELETIP REHBERLERİNDEN BİRİNİ HAZIRLADIK

• Teletıp sisteminin avantaj ve dezavantajları neler?

Teletıp sistemi özellikle pandemi döneminde, yani insanların sokağa çıkmalarında bazı kısıtlamaların olduğu dönemde revaçta olan, gündeme gelen bir sistem. Hekimin yanına ulaşamayan ya da ulaşması zor olan hastaların problemlerini dile getirmesi, uzak mesafeden kişilerin de doktora ulaşmasını sağlamak için uygun. Özellikle yaşlı, engelli, çeşitli nedenlerle seyahat edemeyen kişilerin sağlık hizmetlerine erişmesini kolaylaştırıyor. Bu sistemin kullanılmasıyla iş gücü kaybında azalma olacağını söylemek mümkün. Kişi hastaneye gitmeyeceği için bununla ilgili masraflarda da azalma meydana gelecektir. Bu sistemin handikapları ise, teknik yetersizlikler, hasta hekim mahremiyeti, kişisel verilerin korunması, hiçbir iletişim yolunun hastayla hekimin aynı anda aynı yerde bulunması kadar verimli olmayışı gibi durumlar olarak sayılabilir.

• "Göğüs Hastalıklarında Teletıp Rehberi"ni hazırlarken neleri amaçladınız?

Teletıp, hayatımıza çok yeni giren bir kavram. Dolayısıyla biz göğüs hastalıkları hekimlerinin bu konuda tecrübesi ve bilgisi kısıtlı. Meslektaşlarımızın çoğu bu konuda ne yapması gerektiğini tam olarak bilemeyebiliyor. Biz de göğüs hastalıklarıyla ilgili bir rehber hazırlayarak bu konudaki temel yaklaşımları meslektaşlarımıza iletmeyi ve her zaman yararlanacakları bir başucu kitabı hazırlamayı amaçladık. Bu rehber ülkemizde ilk yayınlanan teletıp rehberlerinden biri. Göğüs hastalıkları hekimlerinin bu rehber sayesinde kafalarındaki soru işaretlerinin giderileceğini düşünüyoruz.

• Rehberin içeriğinden söz eder misiniz? Göğüs hastalıkları hekimleri bu rehbere nasıl ulaşabilirler?

Bu rehberde akciğer hastalıklarıyla ilgili neredeyse her unsur yer alıyor. Genel bir tanımla başlayan rehber, sırasıyla akciğer kanseri, astım, interstisyel akciğer hastalıkları, geriatri, infeksiyon hastalıkları, KOAH, plevra hastalıkları, tüberküloz, tütün ürünleri bırakma, uyku bozuklukları ve tele pulmoner rehabilitasyon gibi konuların tamamını içeriyor. Yakın zamanda teletıp konusu hekimlerin daha fazla gündemine girecek. Bu yayın, hekimler için bir rehber olacaktır. Bu yayına şu adresten ulaşılabilir:
https://solunum.org.tr/TusadData/Book/1033/303202213454-TELETIP-REHBERI.pdf.

VOLKAN KARA: BU REHBER ÖNEMLİ TESPİT VE ÖNERİLER İÇERİYOR

• TÜSAD'ın hazırlamış olduğu bu rehberin nasıl bir faydası olacağını öngörüyorsunuz?

Akciğer sağlığıyla ilgili teletıp uygulamalarına dair bu rehber, özellikle hizmet sunucusu sağlık profesyonellerine yönelik önemli tespitler, geri bildirimler ve öneriler sunan bir çerçeve fonksiyonu görecektir. Tüm sağlık sisteminin temelinde olduğu gibi dinamik olan süreçlerde ortaya çıkabilecek yeni tespit, birikim ve ihtiyaçlar olabilir. Sağlık çalışanlarından, hekimlerden ve hastalardan gelen geribildirimlerle tekrar değerlendirilip sürdürülebilir olması esasıyla değerlendirilmesi gerekmekte. Bu konuda revizyon planlarımızı şimdiden planımıza aldık.

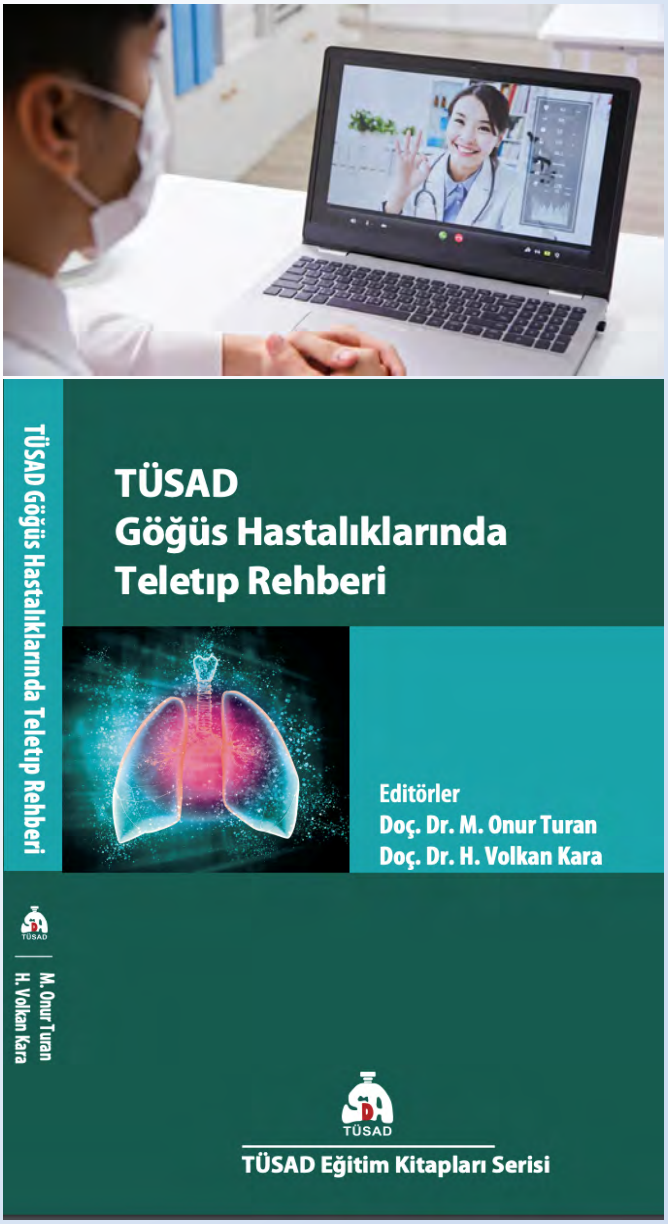
• Teletıp uygulamalarının Türkiye'de yaygınlaşması için hekim ve hastalıklara yönelik neler yapılabilir?

Her yeni uygulamada olduğu gibi konunun bilinirliğinin artıp yaygınlaşması, konunun taraflarınca kabulüyle ilişkili. Bu farkındalığı rehberimizin hem oluşması hem de yayınlanması oluşturdu diye düşünüyorum. Konuya etkili ulaşım ve erişimin kolay ve pratik olması, herkese hitap edebilmesi, buna uygun altyapının mevcut olması, bu altyapının farklı koşullarda sürdürülebilir olması gibi detaylar gerekiyor. Hizmetin güvenilir ya da yüz yüze sağlık hizmetinin yerini alabilecek nitelikte olduğunu da herhalde biraz garanti altına almak şart. Hem hizmeti alan hastalarımız hem de sunan sağlık profesyonelleri açısından yasal sorun ya da bilinmeyen nokta olmaması, sorumlulukların net tanımlanması, her iki tarafın da riski ya da ihmal edilmiş hissetmemesi ve mahremiyetlerinin korunması gerekmekte. Rehberin özellikle bu konulardaki endişeleri en aza indirici, ufuk açıcı içeriğe sahip olduğunu düşünüyorum.

• Sizin uzmanı olduğunuz bir konuyu özellikle sormak istiyoruz. Tütün bağımlılığı ile mücadelede teletıp uygulamalarından yararlanmak mümkün mü?

Sigarayı Bırakma Polikliniklerinde üretilen hizmetin teletıp uygulamalarına yatkın olduğunu söylemek lazım. Teletıp uygulamalarının sağlıkta kullanımı konusundaki örnekler içinde tütün bağımlılığının tedavisi de mevcut. Hastaların hastaneye sık gelmeyi tercih etmediği, imkansızlıktan gelemediği ve bu konuyla ilgilenen işgücü kaynağının sınırlı olduğu zamanlarda uzaktan ve teknolojik ortamda bu hizmeti alan hastalar ya da bunu uygulayan modeller mevcut. Türkiye'de de bunun rahatça uygulanabileceğini düşünüyorum. Hem hastaların zaman yönetimi hem fiziksel olarak hastane ortamını tercih etmeme durumuna da çare olacağına inanıyorum. Teknolojik gelişmelerin her geçen gün kolaylaştırıcı olacağını düşünüyorum.

***Göğüs Hastalıklarında Teletıp Rehberi konusunda Doç. Dr. Onur Turan ve Doç. Dr. Volkan Kara ile yaptığımız röportajların tamamını SolunumTV'den dinleyebilirsiniz.**
Onur Turan: https://wwwsolunumtv.com/2022/04/17/solunum-guncel-b13/
Volkan Turan:https://wwwsolunumtv.com/2022/04/17/solunum-guncel-b14/

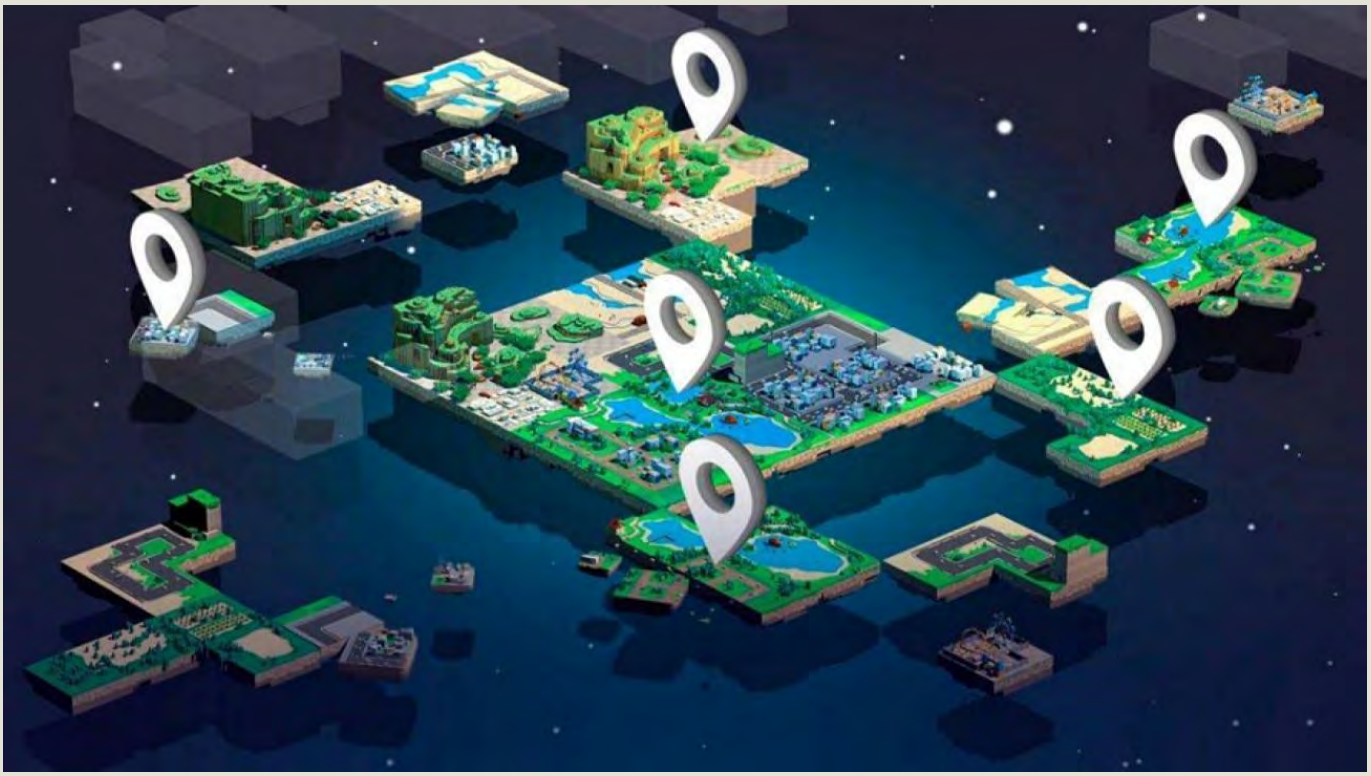

TEKNOLOJİ Aktüel

İnternetin ötesi: Metaverse

Bir süredir herkes yeni bir evrenden söz ediyor. Fiziki dünyamızın ve kendimizin dijital ikizlerinin yer alacağı bir evren. Sadece oyunların oynanacağı bir sanal evrenden öte sosyal, kültürel ve ekonomik altyapısı bulunan ve farklı platformlardan oluşan bu evrenin adı Metaverse.

Sinan Cem Çamözü

Web 3.0, merkezi olmayan internet,blok zincirler, kripto para, NFT derken kısa bir süre önce Metaverse kavramı da hayatımıza girdi. Facebook'un kurucusu ve CEO'su Mark Zuckerberg, çatı şirketlerinin adını Meta yapacaklarını açıkladığı gün Metaverse kavramı da milyonlarca insanın ilgisini çekti. Ekim 2021 tarihinde yazılı bir açıklama yapan Zuckerberg, yeni ismin şirketin Metaverse yatırımını belirttiğini ve olacakları şöyle tarif ediyordu:

- Yeni platform daha sürükleyici olacak. İnsanlar sadece ona bakmakla kalmayıp deneyimin içine girecek, daha somut bir internet olacak. Buna metaverse diyoruz ve ürettiğimiz her ürüne dokunacak.
- İnsanlar Metaverse'de hayal edebileceği her şeyi yapabilecek. Bu gelecekte, işe gidip gelmeden ofise, arkadaşlarınızla bir konsere veya ebeveyninizin oturma odasına anında bir hologram olarak ışınlanabileceksiniz.
- Umudumuz, önümüzdeki on yıl içinde Metaverse'ün milyarlarca insana ulaşması, yüz milyarlarca dolarlık dijital ticarete ev sahipliği yapması ve milyonlarca yaratıcı ve geliştiricinin işlerini desteklemesi.

Bundan birkaç ay sonra açıklama yapan Microsoft'un CEO'su Satya Nadella da Metaverse'ü fırsat olarak gördüklerini detaylı şekilde açıklarken, şunları söyledi:

- Metaverse, internetin yeni dalgası konumunda... Nasıl ki insanlar ilk dalgada kendi web sitelerini oluşturdular, şimdi de kendi Metaverse dünyalarını oluşturacaklar.

FİZİKSEL DÜNYAMIZIN DİJİTAL KOPYASI MI?

Bu açıklamalar zihnimizde dijital bir dünya canlandırmamızı sağladı. Oyuncuların çok yakından bildiği dijital dünyalar, Metaverse ile birlikte fiziksel dünyamızın dijital bir kopyası olabilir mi? Olabilir elbette. Bu dünyada ne varsa dijital dünyada da olmasına hazır olmalıyız. İşi, eğlencesi, etkinlikleri, parası, ekonomisi, alışverişi ile yepyeni bir sanal aleme hazır olmalıyız. Tabi henüz işin çok başındayız ve birçok şey henüz net değil.

Metaverse labirentinde kaybolmamak için isterseniz önce, kelime anlamı ile başlayalım. Metaverse iki kelimenin birleşiminden oluşuyor: Meta ve Universe.

Meta; Yunanca "sonra, öte" anlamına geliyor. Universe ise İngilizce "evren" demek. Bu iki birleştiğinde "evrenötesi" gibi bir anlam çıkıyor. Aslında Metaverse, yeni bir kavram değil. İlk olarak bilimkurgu yazarı Neal Stephenson 1992 yılında "Snow Crash" isimli distopik bilim kurgu romanında kullanmış. Yazar romanında, gerçek insanların avatarlarının bulunduğu üç boyutlu bir evren tanımlamış ve bu evrenin adına Metaverse demiş. William Gibson'ın 1984'te yayımladığı bilim kurgu romanı Neuromancer da konsept olarak Metaverse'ü tarif etmiş diyebiliriz. Bilim kurgunun en prestijli ödülleri olan Hugo, Nebula ve Philip K. Dick ödüllerinin üçünü de çıktığı yıl kazanan bu kitap, zihnini bir çeşit matrix diyebileceğimiz siberuzay sistemlerine bağlayarak elektronik ortamlarda korsanlık yapan Case'in hikayesini anlatıyor.

Aslında video oyunseverler bu tür sanal evrenlere alışıklar. Kendilerine seçtikleri avatarlarla, karakterle giriş yaptıkları evrende, alışveriş yapmak, sosyalleşmek gibi deneyimlere sahipler. Ancak gelecek için tasarlanan metaverse; çok daha geniş kitleleri evreninde ağırlamak ve deneyimi de sadece oyunla sınırlamak istemiyor. Hedefte, üç boyutlu grafiklerle zenginleştirilmiş oyunlardan daha çok, insanların sosyalleşebileceği sanal ortamların oluşturulmasının yanı sıra para kazanmanın ve harcamanın mümkün olduğu bir ekonomik sistem diyebiliriz.

METAVERSE'TE ARAZİ ALMAK

Metaverse geleceğin evreni olarak tanımlanınca, geleceğe yatırım yapmak da gündeme geldi. Hatta Metaverse evreninden sıkça söz edilmeye başlanınca ilk ekonomik girişim arsa satmak ve arsa almak oldu diyebiliriz. Bu konuda birinciliği kimseye kaptırmadığımızı söylemek gerek. Metaverse arsalarının satıldığı en popüler platformlardan biri olan OVR platformunun açıkladığı verilere göre en fazla arsa alımı yapanlar Türkler olmuş. Dünyanın 1,6 trilyon altıgen parsele bölündüğü bu evrende, bu yılın başında İstanbul'da satılan arazi sayısı 33 bini geçmiş durumdaydı.

Bu arazi meselesini şöyle anlatabiliriz: Metaverse, kullanıcılarının çeşitli dijital varlıklar oluşturmalarına ya da çeşitli coinler (dijital para) aracılığıyla bu varlıkları alıp satabilmelerine olanak sağlıyor. Gerçek dünya gibi Metaverse'te de kara parçaları oluşturulmuş durumda. Bu kara parçaları blok zincirinde NFT'ler olarak temsil ediliyor ve onları elinde tutan kişiye tam mülkiyet veriyor.

Farklı Metaverse platformları mevcut ve bunların her biri sabit bir boyuta sahip. Örneğin, Decentraland platformu 90.601 (16mx16m) parselden, Sandbox platformu ise 166.464 (96x96 adet) araziden oluşuyor. Yukarıda okuduğunuz gibi OVR platformu ise çok daha büyük ve gerçek dünyamızın birebir kopyası. Bu platformlardan arsa almak için öncelikle o evrenin para birimini kullanmanız gerekiyor. Yani OVR evreninden arazi almak için OVR Coin'e, Decentraland'dan almak için de Mana Token'a, Sandbox'tan almak isterseniz de Sand Coin'e sahip olmanız gerekiyor. Bu paraları almak için ise güvendiğiniz bir kripto para borsasından (Binance, Paribu, BTC gibi) Etherium ya da çevrilebilen dijital paralardan almanız ve dijital bir cüzdan oluşturmanız gerekiyor.

Peki diyelim ki araziyi aldınız, bu araziyi nasıl değerlendirebileceksiniz? Hiçbir şey yapmadan bir yatırım aracı gibi düşünerek değerlenmesini beklemek

mümkün. Ya da arazinizin üzerini dijital varlıklarla donatabilirsiniz. 3B (üç boyutlu) bir bina yapabilirsiniz mesela. Daha şimdiden bu konuda ilginç olaylar yaşandığını söylemek mümkün. Rap yıldızı Snoop Dogg'un Metaverse'teki malikanesine komşu olmak isteyen biri 450 bin dolar ödeyince haberlere konu olmuştu.

Sandbox'la işbirliği yapan ünlü rapçinin 'Snoopverse' adında interaktif bir evreni bulunuyor. Rapçinin California'daki malikanesinin dijital kopyasının yer aldığı bu evrenin Snoopers adı verilen sakinleri kendi avatarlarını yaratıp istedikleri gibi giydirebiliyor, kendi yaptıkları evlerde yaşıyor ve lüks arabalar kullanabiliyor. Bir dijital blok zinciri olan Ethereum temelli platformda, kullanıcılar oyun oynarken şu anda Snoop'un özel partisine katılım, ilk metaverse konserine erişim, Gozomo Sanat Galerisi'nin açılışına davetiye gibi teklifleri değerlendirebiliyor.

Peki Metavarse'de var olmak için arazi almak şart mı? Tabi ki hayır. Hatta bazıları bu durumu "Cennetten arsa almaya" benzetiyor ve temkinli yaklaşıyor. Arazileri bir tarafa bırakıp, metaverse evrenine daha geniş bir perspektiften bakarsak, yeni bir tür yaşam form olarak düşünebiliriz. Şu anda metaverse platformları internet üzerinden giriş yapabildiğimiz, parti, konser, defile, sergi gibi etkinliklere katılabildiğimiz ama giderek genişleyen bir evren olarak düşünebiliriz. İleriki yıllarda Artırılmış Gerçeklik (AR) gözlükleri, VR (Virtual Reality - Sanal gerçeklik) akıllı giysiler de bu dünyaya adapte oldukça Metaverse, belki de gerçek dünyamızın dijital ikizi olacak. Görünen o ki; metaverse kavramı çok uzak olmayan bir gelecekte bilim kurgu romanlarından çıkıp hayatımızın bir parçası olacak. Muhtemelen bu süreçte henüz konuşulmayan sürpriz gelişmeler de olacak.

METAVERSE EVRENİNDEN RENKLİ ÖRNEKLER

- Vodafone Türkiye, metaverse dünyasındaki ilk mağazasını Decentraland'da açtı. Mağazada müşterilere Vodafone ürün ve hizmetlerine sanal evrende erişme kolaylığı sunuluyor.
- Güney Koreli teknoloji devi, New York City'deki meşhur Samsung 837 metaverse evrenine taşıdı. Decentraland'taki mağaza Galaxy S22 ailesinin lansmanına ev sahipliği yaptı. Bu lansmanı 100 binden fazla kişi avatarı ile takip etti.
- İsveç merkezli giyim şirketi H&M, metaverse üzerine inşa edilmiş "CEEK VR" şehrinde ilk sanal mağazasını açarak metaverse dünyasına katılan şirketler arasındaki yerini aldı.
- Pek çok etkinliğe ev sahipliği yapan metaverse platformu Decentraland da Türkiye İş Bankası'nın İş Sanat şubesi için bir sergi açtı.

Banka bu serginin açılışı için de NFT davetiyeler hazırladı.

- Ünlü ayakkabı markası Nike, metaverse firması RTFKT Studios'u satın almakla kalmayıp, burası için ayakkabı üretimine de başladı. Üretilen ayakkabılar NFT olarak satılıyor. Rakibi Adidas ise NFT firması Bored Ape Yacht Club, NFT koleksiyoncusu Gmoney ve kripto varlıklarına odaklanan fikri mülkiyet grubu Pixel Vault ile dört yönlü bir ortaklığın parçası olarak ilk NFT koleksiyonunu piyasaya sürdü.
- Metaverse Moda Haftası (MVFW), 24-27 Mart tarihleri arasında gerçekleşti. Dolce& Gabbana, Hugo Boss, Estée Lauder, Tommy Hilfiger, Forever 21, Estée Lauder, DKNY, Karl Lagerfeld gibi ünlü markaların yanı sıra dijital tasarımcılar The Fabricant ve Auroboros'un yer aldığı etkinlikte, sanal podyumlarda yürüyen avatarlar üzerinde dijital giysiler sergilendi.
- Bir oyun platformu iken metaverse platformu olma yolunda ilerleyen Fortnite'da COVID-19 sürecinde Travis Scott gibi ünlü müzik yıldızları sanal konserlere başlayınca bunun devamı geldi. The Weeknd, Justin Bieber, DeadMau5, Ariana Grande ve Madonna gibi ünlü şarkıcılar milyonlarca kişi ile sanal olarak biraraya geldi.
- Kalben'in "Eski Dünyanın Yangını" adlı albümünün 17 Ocak'taki tanıtımı ise Türkiye'nin ilk metaverse konseri olma özelliği taşıyor. BtcTurk|PRO sponsorluğundaki konser, Decentraland Metaverse'ünde gerçekleşti.

GEZİ Aktüel

SOLUNUM2022'YE EV SAHİPLİĞİ YAPACAK OLAN KIBRIS'TA ÖNE ÇIKANLAR

Deniz, kum, güneş ve çok daha fazlası...

İki yıl aradan sonra bu yıl yüz yüze gerçekleşecek olan SOLUNUM 2022'ye ev sahipliği yapacak olan yavru vatan Kıbrıs, konuklarına deniz, kum ve güneşten çok daha fazlasını sunuyor. Kıbrıs, TÜSAD Kongresi'nin bilimsel zenginliğini muhteşem plajları, tarihi yapıları ve doğal güzellikleri ile taçlandırmaya hazırlanıyor.

Derleyen: Sinan Cem Çamözü

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) bizler için elbette görülmesi gereken bir ülkeden çok daha fazlasını ifade ediyor. "Yavru Vatan" olarak Akdeniz'in doğusunda bize sayısız güzellikler sunan bu adanın gitmiş olsak da olmasak da kalbimizdeki yeri ayrı. Bu yıl 44. Solunum Kongresi'ne ev sahipliği yapmaya hazırlanan Kıbrıs, Solunum2022'nin bilimsel zenginliğine daha da değer katmaya hazır.

Son yıllarda Kıbrıs denildiğinde akla ilk gelen sayısız ve gösterişli casinolar olsa da Kıbrıs uzun sahilleri, Beşparmak Dağları, tarihi eserleri, doğal güzellikleri ile yeryüzündeki cennetlerden biri. Her yıl farklı ülkelerden farklı milletleri ağırlayan 9 bin 250 metrekarelik KKTC tarihi, yapıları, doğal güzellikleri ve Akdeniz'e kıyısı olan muhteşem plajları ile gerçek bir tatil merkezi. Gazimağusa, Girne ve başkenti Lefkoşa'da gezilip görülmeye değer birçok destinasyona sahip olan Kıbrıs, Gotik'ten Osmanlı mimarisine kadar her türlü tarihi yapısı ile her sezon turist ağırlayabiliyor. Hotel konaklama konusunda ise farklı seçeneklerle eğlenceli bir tatil tecrübesi edinmenizi sağlıyor.

Kıbrıs Sicilya ve Sardunya' dan sonra Akdeniz'in 3. büyük adası olan ve Tanrıça Afrodit'in doğum yeri olarak bilinen Kıbrıs, Doğu ve Batı kültürünün harmanlandığı bir ada. Peki bu ülkeye gittiğimizde nereleri görmeli, nereleri ziyaret etmeliyiz?

İşte size Kıbrıs'ta geçireceğiniz vakte göre değerlendirebileceğiniz farklı seçenekler:

• Girne Yat Limanı

Bir Kıbrıs ritüeli olarak mutlaka gitmeniz gereken Girne Yat Limanı, ada havasını soluyabilir, huzuru, sakinliği ve yavaş yaşam deneyimini hissedebilirsiniz. Venedik tarzı eski evler, tavernalar, kafeler, barlar, dünya mutfağından her damak zevkine özel farklı menüleriyle size keyifli anlar vaat eden bir marina diyebiliriz burası için. Yaz akşamları turistlerle dolup taşan bu şirin yat limanını, aynı zamanda her yıl yapılan Akdeniz Yat Rallisi'ne ev sahipliği yapıyor.

Mutlaka bir vakit yaratıp ziyaret etmeniz gereken bu limanda yemek de yiyebilirsiniz, kahvenizi de içebilirsiniz. Hatta Girne çarşı merkezine de çok yakın olduğu için alışveriş öncesi ya da sonrası bu limanda biraz mola verebilirsiniz.

Marinayı (Girne Yat Limanı) gezerken aynı zamanda şehrin ünlü yapılarından Girne Kalesi'ni de görebilirsiniz.

• Girne Kalesi

Ticaretin merkezi olan Girne'de bulunan kale korsanlardan ve iç savaşlardan kalan batık gemileri barındırıyor. Zamanla geçirdiği restorasyon çalışmaları ile Kale şeklini alan Girne kalesinde sergilenen eserleri görmenizi önemle tavsiye ediyoruz. Venedik, Bizans, İngiltere Krallığı ve en son Osmanlı devletinin hakimiyetlerini yaşamış olan kale Milattan sonra 7. yüzyılda Arap akınından kurtulmak amaçlı inşa edilmiş. Venedik'ten Osmanlı devletine kadar izler barındıran Girne Kalesinde en çok görülmeye değer yerler Batık Gemi Müzesi ve Zindan'dır. Kalenin yanı başında ise Venedik Kulesi, Luzinyan Kulesi ve St.Gerırge Kilisesine de kısa geziler düzenleyerek zaman ayırmanızı öneriyoruz.

• Batık Gemi Müzesi

Girne Kalesi'ne gitmişken, Batık Gemi Müzesi'ne de vakit ayırabilirsiniz. Diğer adı ile Ancient Shipwreck Museum, bilinen en eski ticaret gemisine ev sahipliği yapıyor. Bu ünlü batık, 20 Kasım 1965'te sünger dalıcısı Andreas Karolou tarafından keşfedilmiş.1967 yılında çalışmaya başlayan dalgıç ve arkeologlardan oluşan 54 kişilik bir grup, Pensilvanya Üniversitesi'nde görevli arkeolog Michael Katzev yönetmenliğinde çıkarılmış ve restore edilmiş.Müzenin girişinde tüm bu çalışmalara ait fotoğrafları görebilirsiniz.

• Saint Hilarion Kalesi

Okunuşu ile Sent Hilaryon kalesi ya da Aziz Hilaryon kalesi, Beşparmak dağları üzerinde kurulan üç kaleden en batıda yer alanı. Beşparmak dağlarının Kuzey eteklerinde inşa edilmiş olan kalenin burçlarından Girne'nin büyüleyici manzarasını kuşbakışı izlemek mümkün. Girne'ye yaklaşık 10 km uzaklıkta yer alan St. Hilarion Kalesi, ulaşım açısından biraz zor bir konumda bulunuyor. 700 metre yükseklikte yer alan kaleye 480 basamak tırmanarak erişilebiliyor. Ancak bu tarihi ve mistik kale, mutlaka görülmeyi hak ediyor.

• Bella Pais Manastırı

Girne Beylerbeyi Köyü'nde bulunan Bellapais Manastırı gotik mimari tarzı kadar 4 görkemli servi ağacı ile de tanınıyor.

Girne'nin güneyinde Beylerbeyi Köyü'nde bulunan Bellapais (Fransızca Barış) Manastırı, gotik mimarı tarzının en güzel örneklerinden biri. 12. yüzyılda Roma döneminde inşa edilen temeller üzerine inşa edilen yapı Orta Çağ'da yapılan eklentilerle zenginleştirilmiş. Bellapais'in içinde dönem dönem klasik müzik konserleri yapılıyor. Böyle bir konseri yakalama şansınız olmasa bile Bellapais'e gitmişken, manastırın terasından manzarayı izlemeli, orta avluda yer alan servi ağaçlarını görmeli, meşhur İngiliz yazar Lawrance Durell'in evini ziyaret etmeli ve köyün içinizi gezmelisiniz. Tatlıyla aranız iyiyse ev yapımı reçellerden de alabilirsiniz.

Büyük Han

Lefkoşa'nın şehir merkezinde bulunan Büyük Han, bölgenin önemli tarihi yapıları arasında ve bu kente gelip de görmeniz gereken yerlerin en başında yer alıyor. 1572 yılında Osmanlı Devleti'nde vali olarak görev yapan Muzaffer Paşa tarafından yaptırılan han, adanın en büyük hanı olma özelliğini taşıyor. İçerisinde yer alan 68 oda ve camisiyle birlikte günümüzde hizmet veren Büyük Han, hafta içi her gün 08:00 – 18:00 saatleri arasında ücretsiz olarak gezilebiliyor. Kıbrıs'ın Birleşik Krallık döneminde cezaevi olarak kullanılmış olan handa, bugün Kıbrıs mutfağının lezzetli hamur işlerini tadabileceğiniz kafeler ve hediyelik eşya dükkanları bulunuyor.

Lefkoşa Surları

KKTC'nin başkenti olan Lefkoşa, aynı zamanda adanın en kalabalık şehri ve en önemli merkezi. Kuzey Kıbrıs'ın bütün devlet daireleri Lefkoşa'da yer alıyor. Bu kentin tarihi ise çok eski. 300 yıla yakın süren Lüzinyan Krallığı döneminde (192-1489) Lefkoşa Orta Çağ Feodal Şehir anlayışı ile yönetilmiş ve adanın idari başkenti olarak kalmış. Bu dönemde Lüzinyanlar şehrin etrafına surlar inşa etmiş.Daha sonra da Kral I. Henry 1211'de iki kule ile surları canlandırmış, I. Peter üçüncü bir kule inşa ettirdi ve II. Henry de şehri tamamen surlar içine almış. Surlariçi, tarihsel yapılar bakımından bir kültür hazinesidir. Günümüzde hâlâ varlığını koruyan birçok binada, birkaç uygarlığın izlerini görmek olası. Lefkoşa'nın dar sokaklarında dolaşabilir, Derviş Paşa Konağı, Arabahmet Camii, Haydarpaşa Camii, Ayluka Kilisesi gibi muhteşem yerleri de ziyaret edebilirsiniz.

Salamis Antik Kenti

Gazimağusa şehrinin 6 km kadar kuzeyinde yer alan bu antik kent, Helenistik, Roma ve Bizans Dönemi izlerini taşıyan pek çok tarihi eseri barındırıyor. Antik Tiyatro, Forum, Zeus Tapınağı, sportif faaliyetlerin yapıldığı Gymnasium, eski hamam, pazar yerleri, Salamis krallarının mezarları ve kentin harabe kalıntıları bulunuyor.

Kapalı şehir: Maraş

Maraş veya Varoşa, Gazimağusa şehrinde bulunan Maraş, bir zamanlar Kıbrıs'ın en ünlü bölgesiymiş. Bugün "Hayalet Şehir" olarak bilinen Maraş, 1974 Kıbrıs Harekâtı'nda Kıbrıslı Rumlar'dan oluşan nüfusu tarafından terk edilmiş. Bölge, harekât sonrası askerî kontrolde kalmış ve büyük bir kısmı yerleşim ve iskana kapatılmış. Dışarıdan girişler yasak olduğu Maraş'ı sadece dışarıdan seyredilebiliyor.

KIBRIS'A GİTMEDEN ÖNCE BİLİNMESİ GEREKENLER

- T.C. vatandaşları, Kıbrıs'a nüfus cüzdanlarıyla giriş yapabilir. Kıbrıs'a pasaportunuzla girerken en az 3 ay geçerli pasaportunuzun olması zorunluluktur.
- Nüfus cüzdanı yerine sürücü belgesi geçerli değildir.
- Kuzey Kıbrıs'ta para birimi olarak Türk Lirası kullanılır. Fakat yıl içerisinde farklı milletlerden birçok turiste ağırlayan Kıbrıs'ta 2008 yılında Güney Kıbrıs'ta resmi para birimi Euro olarak kabul edilmiştir.
- Kıbrıs'ın güneyinde Yunanca, kuzeyinde ise; Türkçe dilleri kullanılır. İngilizce'de yaygın olarak kullanılan bir dildir.
- Kıbrıs'ta trafik sol taraftan akar. Bunun nedeni ise uzun yıllar İngiliz sömürgesinde kalmış olmasıdır.
- Kıbrıs'ta 3 girişli prizler kullanılmaktadır. Yanınızda muhakkak adaptör bulundurmalısınız.
- Pasaportla Kuzey Kıbrıs'a giriş yapan T.C. vatandaşlarının pasaportlarına damga vurdurtmamaları gerekiyor. Kuzey Kıbrıs damgası vurulmuş pasaportlar, Yunanistan tarafından kabul edilmiyor ve Yunanistan'a giriş izni verilmiyor.
- Kuzey Kıbrıs'ın cep telefonu kapsama alanı oldukça güçlüdür. Tatile gelmeden önce telefonunuzu uluslararası aramalar aktif hale getirmeniz yeterlidir. Ayrıca limitli internet kullanımı aşımlarında ücret çok yüksek olduğundan bu konuda dikkatli olmanızı öneririz.

Kıbrıs'ta tadılması Gereken 10 lezzet

- Hellim Peyniri
- Kıbrıs Kahvesi
- Şeftali Kebabı
- Kıbrıs Köftesi
- Peksimet
- Molehiya
- Kolakas
- Ceviz Macunu
- Pilavuna
- Pirohu

Kıbrıs'ta gezilip görülmesi gereken başlıca yerler

- Lefkoşa'da alışveriş için Uzun Yol Caddesi ya da diğer ismi ile Ledras Caddesi,
- Orta Çağ Fransız mimarisinin örneklerinden Selimiye Cami (St. Sophia Katedrali),
- 14. yüzyılda inşa edilen ve Lüzinyan yapısı St. Catherine Kilisesi,
- Lefkoşa'da en iyi korunmuş Klasik Osmanlı eserlerinden biri olan Arabahmet Paşa Camii,
- Lefkoşa'daki Girne Kapısının hemen ilerisinde yer alan Mevlevi Tekke,
- Geleneksel bir şark çarşısı olarak Arasta,
- Kültür sanat aktiviteleri için yeniden yapılandırılan Bedesten,
- KKTC'de faaliyette olan tek orjinal Türk Hamamı; Büyük Hamam,
- Yakın Doğu Üniversitesi Klasik ve Spor Araba Müzesi,
- Kıbrıs Özel Etnoğrafya Müzesi,
- Kıbrıs'taki3 kaleden biri olan Bufavento Kalesi,
- Ünlü İtalyan mafya babası Paulo Paolides'ün yaptırdığı Mavi Köşk,
- Barış Harekatı'nda Türk askerlerinin adaya ayak bastığı Çıkartma Plajı,
- Eski bir kilise olan İkon Müzesi,
- Kendine özgü atmosferleri ile Koruçam ve Akdeniz Köyleri,
- Binbaşı Nihat İlhan'ın eşi ve çocuklarının katledildiği Barbarlık Müzesi,
- Bizans döneminde yapılan kiliselerden biri olarak Güzelyurt'ta yer alan Aziz Mamas,
- Mağusa'nın en turistik yleri Namık Kemal Meydanı,
- Mağusa'da eski adı St. Nicholas Katedrali Olan Lala Mustafa Paşa Camii,
- Karpaz'daki Apostolos Andreas Manastırı.
- Geçmişte tiyatro eserlerinin sergilendiği, şimdilerde festivaller düzenlenen Soli Harabeleri ve Tiyatroları,
- Türkiye'den en fazla turist alan beyaz denizi ve şirin yapıları ile ünlü Aya Napa Kasabası,
- Güzel yemekler yiyebileceğiniz, dağların arasında gizli bir şekilde duran şahsına münhasır Omodos Köyü.

MEDYA Aktüel

OMICRON'DAN IPF'YE ÜRETTİĞİ DEĞERLİ İÇERİKLERLE MEDYANIN REFERANS NOKTASI

Yılın ilk yarısında TÜSAD 2 bine yakın haber ile kamuoyunu bilgilendirdi

Solunum ile ilgili A'dan Z'ye her konuda yaptığı araştırmaları ve derlediği bilgileri düzenli olarak medya ile paylaşan TÜSAD, düzenli iletişimin STK'lar için neden önemli olduğuna bir kez daha örnek teşkil etti. 2022'nin ilk 6 ayında Türkiye'nin en çok okunan yayınlarında haberleriyle yer alan TÜSAD, COVID-19'un bulaşıcı varyantı Omicron'dan Mayıs ayında hayata geçirdiği 'Nefes Al Nefes Ol' Yürüyüşü'ne kadar farklı konulardaki haberleriyle bilgilendirici misyonunu başarıyla sürdürdü.

Ezgi Aktaş

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD), 2022 yılının ilk yarısında köklü bir hekim uzmanlık derneği olarak medyadaki varlığını yoğun bir şekilde devam ettirdi ve referans kurum olma özelliğini korudu. Bu süreçte TÜSAD, yazılı basın ve dijital medyada yer bulan yaklaşık 2 bin haber ile kamuoyunu bilgilendirmeye devam etti.

- **YAZILI BASIN:** Ocak ve Haziran ayı arasında TÜSAD, yazılı basında 208 kez yer aldı, yayınların toplam tirajı 2 milyon 510 bin'i buldu. TÜSAD haberlerine yer veren yayınlar arasında Hürriyet, Milliyet, Posta, Sözcü, Birgün, Evrensel, Yeni Şafak, Karar gibi ulusal gazeteler ve Anadolu şehirlerinde yayın yapan yerel gazeteler yer aldı.

- **DİJİTAL MEDYA:** TÜSAD'ın 1.595 haberi de dijital medya platformlarında yayınlandı. Ulusal basının önemli temsilcileri Hürriyet, Milliyet, Posta, Sözcü, Habertürk, Sabah gibi yayınların web sitelerinin yarı sıra TÜSAD; Haberler, Net Haber, Winally, Doktorunuz.tv, Sağlığınız İçin Her Şey, Bianet, DoMediLife, Yeni Asya, Beyaz Haber Ajansı, AA.com.tr gibi etki alanı çok geniş binlerce dijital haber sitesinde okura ulaştı.

Pandemi ile mücadele edilirken, verem tedavisi aksadı!..

9 ŞUBAT SİGARAYI BIRAKMA GÜNÜ
Her yıl 4 milyon insan sigara nedeniyle hayatını kaybediyor

İhtisas hastaneleri yok olmasın

Göğüs hastalıkları ve göğüs cerrahisi alanında faaliyet gösteren 4 uzmanlık derneği Ankara Atatürk Göğüs Hastalıkları Hastanesi için ortak çağrı yaptı. Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği, Türk Toraks Derneği, Akciğer Sağlığı ve Yoğun Bakım Derneği ve Türk Göğüs Cerrahisi Derneği, Ankara Sanatoryumu'nun Keçiören Eğitim Araştırma Hastanesi'ne bağlanma kararından vazgeçilmesini istedi. En büyük zararı hastaların göreceği vurgulanan ortak açıklamada şu ifadeler yer aldı: "Hastanenin olanaklarından ve ayrıcalıklarından yararlanan hastalar mağdur olacaktır. Uygulamadan geri dönülmesini Sağlık Bakanlığı yetkililerinden talep ediyoruz." **Haber Merkezi**

COVID-19'UN YENİ VARYANTI OMICRON AVRUPA'DAN SONRA TÜRKİYE'DE DE YAYILIYOR

Ek doz aşılar yapılmalı ve maskeler asla çıkarılmamalı!

50 yıl TÜSAD Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği

OCAK 2022
PANDEMİ VE OMICRON BİLGİLENDİRMELERİ YAPILDI

TÜSAD, önceki yıllarda olduği gibi bu yıl da akıllarda soru işareti yaratan ve alanına giren konularda uzman hekimleri ile bilgi vermeye devam etti. Yılın ilk ayında COVID-19 pandemisi, yaygın aşılama çalışmaları ve hekimlerle sağlık çalışanlarının özverili çabasıyla 2022 yılının ilk aylarından itibaren bulaşıcılık hızını kaybetse de Omicron varyantı etkisini sürdürüyor, yeni bir varyant olduğu için de merak uyandırıyordu. TÜSAD, Ocak ayında gerçekleştirdiği iletişim çalışmalarında Omicron konusuna ağırlık verdi. TÜSAD Enfeksiyon Çalışma Grubu Başkanı Doç. Dr. Berna Kömürcüoğlu, hatırlatma dozlarının bu varyanttan korunmadaki rolüne dikkat çekti. TÜSAD Tüberküloz Çalışma Grubu Başkanı Prof. Dr. Dursun Tatar ise yine Ocak ayında devam eden pandeminin göz ardı edilen bir etkisine değinerek, verem tanı ve tedavisinde yaşanan aksamalar konusunda kamuoyunu uyardı. Bu önemli uyarılar, başta sağlık yayınları olmak üzere ulusal ve yerel basında geniş yer buldu. TÜSAD Başkanı Prof. Dr. Ülkü Yılmaz'ın 68 yıldır hizmet veren Ankara Atatürk Göğüs Hastalıkları Hastanesi'nin Keçiören Eğitim Araştırma Hastanesi'ne bağlanma kararıyla ilgili görüşleri de basında yer almaya devam etti.

ŞUBAT 2022
SOLUNUM HASTALARININ MAĞDURİYETİ GÜNDEMDE

TÜSAD'ın Şubat ayı gündeminin ilk sırasında 9 Şubat Dünya Sigarayı Bırakma Günü vardı. TÜSAD Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Şule Akçay ve TÜSAD Tütün Kontrolü Çalışma Grubu Başkanı Dr. Özlem Sönmez'in ortak açıklamasında tütün ve tütün ürünlerinin 4 milyon insanın hayatına mal olduğu bilgisine yer verildi, ayrıca elektronik sigaranın da bağımlılık yapıcı etkisi ve bırakmada herhangi bir rolü olmadığı vurgulandı. TÜSAD'ın bu dönemde kamuoyunun dikkatini çektiği bir diğer konu da art arda gelen elektrik zamlarının ardından kronik solunum hastalarının yaşadığı fatura mağduriyetiydi. Bu konuda derneğin yaptığı çağrı geniş ilgi gördü, ulusal yazılı basında Milliyet'ten Demirören Haber Ajansı'na, yerelde ise Bursa Olay'dan Kars Hakimiyet'e kadar haberler yayınlandı. TÜSAD'ın konuyla ilgili uzmanları Prof. Dr. Mecit Süerdem ve Prof. Dr. Gazi Gülbaş, NTV, Halk TV ve FOX TV gibi ulusal TV kanallarında konuyu izleyenlere aktardı ve bu hayati konuya dair ilgilileri uyardı.

SOLUNUM HASTALARI FATURA KISKACINDA

Solunum Derneği, kronik solunum yetmezliği olan hastalarının kullandıkları cihazlar nedeniyle artan elektrik faturalarını ödemekte zorluk çektiğine dikkat çekti.

Solunum Derneği TÜSAD, kronik solunum yetmezliği olan hastaların oksijen tedavisi nedeniyle kullandıkları konsantratörlerin aylık elektrik sarfiyatının 144-230 kilowatt arasında değiştiğine ve hastaların hayatı öneme sahip bu cihazlar nedeniyle artan faturaları ödemekte zorluk çektiğine dikkat çekerek, tedavilerin aksamaması için bu cihazların harcadığı elektriğin faturadan düşürülmesi çağrısı yaptı.
Yeni yıl itibariyle elektrik faturalarında kademeli tarifeye geçilmiş, aylık 150 kilovatsaate kadar kullanım yüzde 50, üstü ise yüzde 127 zamlı tarifeden hesaplanmaya başlamıştı. Şubat başında ise sınır 210 kw'a çıkarıldı. Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD), kronik solunum yetmezliği nedeniyle uzun süreli oksijen tedavisi alan hastaların yaşadıkları bir mağduriyete dikkat çekmek amacıyla bir açıklama yayınladı.
Kronik solunum yetmezliği olan binlerce KOAH, kalp yetmezliği, astım, bronşektazi ve akciğer kanseri hastasının oksijen tedavisi için elektrikle çalışan konsantratör adı verilen cihazlar kullandığına dikkat çeken TÜSAD, şu önemli uyarıda bulundu: "Bu cihazların günlük en az 16 saat kullanılması gerekiyor. Bu da en az elektrik sarfiyatı olan beş farklı cihazın saatlik elektrik sarfiyatının 300-460 watt arasında değişiyor. Bu cihazlardan kaynaklı elektrik sarfiyatı 150 kilowatt'ın üzerine çıkıyor, bu da hastaların yüzde 152 fiyat artışından etkilenmesi anlamına geliyor."

KONSANTATÖR MASRAFI FATURADAN MUAF OLMALI

Elektrik fiyatlarındaki artışın hastaları zor durumda bırakacağını ve bu maliyetleri karşılamayan binlerce hastanın tedavisinin aksamasına neden olacağını belirten TÜSAD, "Kademeli elektrik faturalarına uygulanacak indirim sınırının 150'den 210 kilovata çıkarılması kararı alınmıştı. Ancak bu hastaların düzenli olarak bu cihazı kullanmak zorunda oldukları unutulmamalı. Solunum hekimleri olarak, bu cihazları kullanan hastaların mağduriyetine dikkat çekmek istiyoruz. Bu konuyla ilgili olarak yetkilileri acil harekete geçmeye ve oksijen konsantratörü kullanan hastaların elektrik faturalarının tedavi için harcanan kısmından muaf tutulması için ivedilikle yasal düzenleme yapmaya davet ediyoruz. Bu tip hastaların tedavisinin aksamasının hayati sonuçları olacağını özellikle vurgulamak istiyoruz."

Solunum Derneği Tüsad Pulmoner Rehabilitasyon Haftası'nda önerilerini açıkladı

Solunum hastalarının yaşam kalitesini artırmanın yolu: "Pulmoner rehabilitasyon"

TÜSAD: "Rehavete kapılmayın"

Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD) Kovid-19 salgınında 'rehavete kapılmak için henüz erken' uyarısı yaptı. Türkiye'de salgın bitmiş gibi davranıldığını aktaran TÜSAD, salgın bitmiş gibi davranmanın doğru olmadığına dikkat çekti. DSÖ verilerine göre dünyada toplam vaka sayısının 448 milyonu, Kovid-19'a bağlı vefat sayıları ise 6 milyonu geçti. Ülkemizde ise vaka sayısı 14 milyonu, vefat sayısı ise 95 bini aştı. Salgınla mücadelede en etkin rolün aşı olduğuna vurgu yapan TÜSAD, 27 milyon civarında olan hatırlatma dozu oranının düşük olduğu ifade edildi. TÜSAD korunma için aşılanmanın tam doz yapılmasını istedi.

TÜSAD 'SAĞLIKSIZ SAĞLIK SİSTEMİ'NİN DÜZELTİLMESİNİ İSTEDİ

MART 2022
SAĞLIKTA ŞİDDETİN SONA ERMESİ İÇİN VİDEOLU ÇAĞRI

Mart ayına gelindiğinde Omicron etkisinin sürmesine rağmen pandemi yasakları gevşetilmiş, rehavet durumu baş göstermişti. TÜSAD Merkez Yönetim Kurulu Üyesi Doç. Dr. Muzaffer Onur Turan, yaptığı basın açıklamasında bu durumun tehlikelerini medya ile paylaştı. Öte yandan TÜSAD, artan sağlıkta şiddet vakalarına karşı 14 Mart Tıp Bayramı'nda bir video çalışma yayınladı ve bunu basına da duyurdu. Uzm. Dr. Gizem Köybaşı'nın seslendirdiği çağrı metninde şu mesajlar verildi:

- Çok değil daha iki yıl önce, pandeminin başlangıcında "kahraman doktorlar", "fedakâr sağlık çalışanları" gibi sıfatlarla onore edilmiş, Meclis'te ve sokaklarda alkışlarla desteklenmiştik. Tüm bunlar için teşekkür ederiz. Ancak biz kimse tarafından kahraman ilan edilmek, kutsallaştırılmak istemiyoruz. Çünkü biz gündeme göre popüler olan bir meslek icra etmiyoruz. Döneme göre popülist söylemler geliştirmiyoruz. Biz gerçek sorunlara gerçek çözümler üretmeye gayret ediyoruz.
- Biz hekimlerin talebi aslında oldukça net: Giderek kötüleşen yaşam standartlarının düzelmesini istiyoruz. Çalışma saatlerinde ortaya çıkan sorunların giderilmesini, özlük haklarımızın düzenlenmesini istiyoruz. Kimseye git denmemesini, kimsenin de gitmemesini istiyoruz. Aksine meslekten uzaklaşan gençlerimizin kazanılmasını, ülke dışına giden gençlerimizi döndürecek koşulların sağlanmasını talep ediyoruz.

18 MART DÜNYA UYKU GÜNÜ- **TÜSAD,** Mart ayında ayrıca o aya ilişkin özel günleri de değerlendirerek toplumda akciğer sağlığına ilişkin farkındalık çalışmalarına imza attı. Bu doğrultuda ilk olarak, bu yıl 18 Mart'a denk gelen Dünya Uyku Günü için Prof. Dr. Oğuz Köktürk'ün sözcülüğünde bir açıklama yayınladı. Köktürk, bu açıklamasında başta pandemi olmak üzere pek çok sebeple uyku sorunlarının arttığını ve uykuda solunum bozukluklularının da ciddi problemler yarattığını aktardı.

PULMONER REHABİLİTASYON HAFTASI- TÜSAD'ın mart ayına ilişkin gündeminde ayrıca Pulmoner Rehabilitasyon Haftası da vardı. TÜSAD Pulmoner Rehabilitasyon Çalışma Grubu Başkanı Prof. Dr. Gazi Gülbaş, pulmoner rehabilitasyonun solunum hastalıklarının tedavisindeki olumlu etkisiyle ilgili önemli bilgiler aktardı.

Astımda ataklar kontrol altına alınabiliyor

Prof. Dr. Zeynep Ferhan Özşeker, astımın tamamen tedavi edilebilen bir hastalık olmadığını ancak düzenli ilaç tedavisiyle ataklarının kontrol altına alınabildiğini belirtti.

TÜRKİYE Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD) Astım ve Alerji Çalışma Grubu Başkanı Prof. Dr. Zeynep Ferhan Özşeker, mayıs ayının ilk salı gününün, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) ortak kuruluşu olan Küresel Astım Girişimi (GINA) tarafından Dünya Astım Günü olarak kabul edildiğini, dünyada 340 milyona yakın kişiyi etkileyen bu hastalık için farkındalık oluşturmanın çok önemli olduğunu ifade etti.

"DÜZENLİ İLAÇ KULLANIMI ÖNEMLİ"

Dünyada en sık görülen, bulaşıcı olmayan kronik solunum hastalıklarından biri olan astımın, Türkiye'de yaklaşık 4 milyonu aşkın kişiyi etkilediğini aktaran Özşeker, hastalığın belirti ve şikayetlerinin kendiliğinden veya çeşitli tetikleyicilerin neden olduğu hava yollarındaki daralma sonucu ortaya çıktığını bildirdi.

Özşeker, astımın tamamen tedavi edilebilen bir hastalık olmadığını ancak düzenli ilaç tedavisiyle ataklarının kontrol altına alınabildiğini aktararak, tedavisinde ilaçların hekim kontrolünde ve düzenli kullanımının büyük önemi olduğunu vurguladı.

Tedavide genellikle "inhaler steroid" ilaçların kullanıldığı, ayrıca damar yolu ya da ağızdan alınan tabletlerden yararlanıldığı bilgisini veren Özşeker, "Tedavide etkili sonuçlar alınabilmesi için ilaçların doğru alınması çok önemli. İlaçlar kesilir, düzensiz kullanılır ya da dozları doğru uygulanmazsa astım kontrol altına alınamaz ve şiddetli ataklar ortaya çıkabilir. Her hastalıkarda astım tedavisi mutlaka uzman hekimin gözetiminde planlanmalı, ilaçların kontrolü adına tedavi süresince hekim-hasta iş birliği kurulmalı" diye konuştu.

BAHARI SAĞLIKLI GEÇİRME REHBERİ

HAPŞIRMA ATAKLARINI ÖNEMSEYİN

Şu sıralar sık hapşırma, renksiz burun akıntısı, göz kaşıntısı gibi şikayetler yaşıyorsanız dikkat! Sebebi bahar aylarıyla tırmanışa geçen saman nezlesi olabilir.

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği Astım ve Alerji Çalışma Grubu Başkanı ve Cerrahpaşa Tıp Fakültesi İmmünoloji ve Alerji Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Zeynep Ferhan Özseker anlatıyor.

HORLAMADAN SİNÜZİTE KADAR PEK ÇOK SORUNA YOL AÇIYOR

SAMAN NEZLESİ NEDİR?

POLEN NE ANLAMA GELİYOR?

EN SIK HANGİ BİTKİLERİN POLENLERİ ALERJİYE NEDEN OLUYOR?

ZEYTİN POLENİ BAHARDA ARTAR

BAŞKA BİR ÜLKENİN POLENİ NASIL GELMİŞ OLABİLİR?

SIK GÖRÜLEN BİR SAĞLIK SORUNU MU?

SAMAN NEZLESİ NE TÜR ŞİKAYETLERE NEDEN OLUR?

YARIN: ALERJİ TESTİ NASIL YAPILIR?

TÜSAD, BOĞMACANIN YETİŞKİNLER İÇİN DE ÖNEMLİ BİR SAĞLIK SORUNU OLDUĞUNU HATIRLATTI

Her 10 yılda bir boğmaca aşısı yaptırmamız gerektiğini biliyor musunuz?

YENİGÜN HABER MERKEZİ

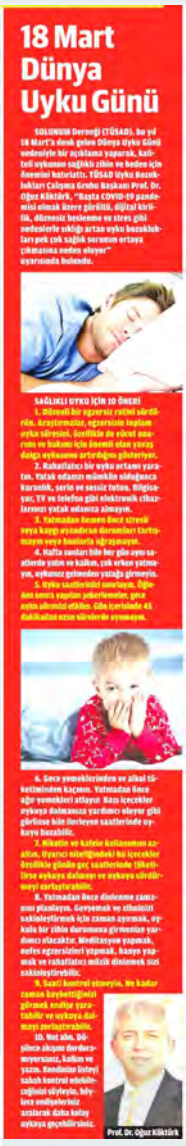
TÜSAD, KUZEY AFRİKA'DAN GELEN ÇÖL TOZLARINA KARŞI UYARDI

Solunum Derneği TÜSAD, 31 Mart ve 1 Nisan tarihlerinde İstanbul başta olmak üzere Türkiye'nin batı kesimlerini etkisi altına alacak çöl tozları konusunda bir açıklama yaparak önemli uyarılarda bulundu. TÜSAD MYK Üyesi Doç. Dr. Onur Turan tarafından yapılan açıklamada; "Astım ve KOAH gibi kronik solunum hastalığı olan bireyler her zamankinden daha dikkatli olmalı ve maskeyle direkt toz solumaktan kaçınmalı" denildi.

YAŞLILARA SAYGI HAFTASI- Mart ayında ayrıca TÜSAD Geriatri Çalışma Grubu Başkanı Doç. Dr. Serap Duru, Yaşlılar Haftası dolayısıyla Hürriyet'ten Buse Özel'e verdiği demeçte Avrupa'daki bakım evi modelinin yaşlı bireylerde mutsuzluk yarattığını, Türkiye'de bu nüfusu hayatın içine dahil eden modelin giderek bütün dünyada yaygınlaştığını ifade etti.

ALERJİ KONUSUNDA YAZI DİZİSİ- TÜSAD Astım ve Alerji Çalışma Grubu Başkanı Zeynep Ferhan Özşeker'in bahar alerjisi konulu demeçleri ise dört gün boyunca çok okunan gazetelerden biri olan Posta'da yer aldı.

NİSAN 2022
ÇÖL TOZLARI, BOĞMACA AŞISI, SAMAN NEZLESİ

Gündemi çok yakından takip eden TÜSAD, güncel gelişmeleri de değerlendirdi. 1 Nisan tarihinde Türkiye, Kuzey Afrika'dan gelen çöl tozlarının etkisi altına girdi. TÜSAD bu konuda bir uyarı yayınladı ve kronik solunum hastalarını dikkatli olmaya çağırdı. TÜSAD bu dönemde bir başka önemli konuya değindi. TÜSAD KOAH Çalışma Grubu Başkanı Prof. Dr. Arzu Mirici tarafından yapılan açıklamada, boğmacanın halen yaygın olduğuna, korunmak için her 10 yılda bir boğmaca aşısı yaptırmanın gerektiğinin altı çizildi. Bu ay değinilen bir diğer önemli konu ise saman nezlesinin zemin hazırladığı rahatsızlıklar olurken, bu konudaki görüşler yine Prof. Dr. Zeynep Ferhan Özşeker'den geldi.

MAYIS 2022
"NEFES AL NEFES OL" KSS PROJESİ BAŞLADI

Mayıs ayı TÜSAD için yeni bir başlangıç yapma ayı oldu. TÜSAD ve KOAH Hastaları Derneğinin birlikte hayata geçirdiği "Sağlıklı Gelecek Yürüyüşü: Nefes Al Nefes Ol" projesiyle, KOAH'ta erken teşhisin önemine dikkat çekilmesi hedefleniyor. 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nda hayata geçirilen proje, Dünya KOAH Günü olan 16 Kasım'a kadar devam edecek. Konuyla ilgili haberlerde TÜSAD Başkanı Prof. Dr. Ülkü Yılmaz ve KOAH Hastaları Derneği Başkanı Prof. Dr. Mecit Süerdem'in görüşlerine yer verildi. Projenin basın açıklaması Milliyet, Yeni Şafak, Actual Medicine, Winally, Doktorunuz.tv başta olmak üzere pek çok yayında kendine yer buldu.